8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVI. Št. 288 (10.808)
TRST, petek, 12. decembra 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

UKREPI ZA OBNOVO POTRESNEGA PODROČJA

Bencin od danes 850 lir za liter

Velika podražitev tudi drugih goriv, avtomobilskih taks in elektrike

RIM — Od polnoči stane liter bencina super pri črpalkah 850 lir. Ta je za povprečnega državljana najbolj neposredno razumljiva odločitev z včerajšnje seje vlade, ki je sprejela še vrsto drugih ukrepov davčnega značaja, vse usmerjene v pridobitev novih sredstev za pomoč in obnovo južnih predelov, ki jih je razdejal katastrofalni potres. Za 75 lir pri litru se je prav tako podražil normalni bencin, ki mu je cena narasla od 740 do 815 lir, isti zakonski odlok pa predvideva tudi podražitev petrolejskega utekočinjenega plina od 490 na 555 lir liter ter metana za avtomobilski pogon od 407 na 425 lir za kubični meter.

Drugih petrolejskih derivatov, kot so plinsko olje za avtomobilski pogon in kurilno olje za ogrevanje, niso podražili, da ne bi — po besedah finančnega ministra Reviglia — preveč obremenili družin, oziroma blagovnih prevozov. Hkrati pa je vlada sprejela tudi zakonski predlog, ki bo pa stopil v veljavo šele po odobritvi parlamenta, v katerem je predvideno zvišanje prometne takse za avtomobile za 50 odstotkov in pa možnost občinskih uprav, da obremenijo električne tarife za gospodinjstva z dodatkom do 10 lir za kilovatno uro. Vlada je tudi sklenila predložiti amandma k že vloženemu zakonskemu osnutku o prilagoditvi davčnih količnikov naraščanju inflacije, tako da bi delna razbremenitev za delovne sloje začela veljati šele z letom 1982.

KLJUB DOLGEMU POSVETU O «MORALIZACIJI»

Nobene stvarne odločitve z vrha Forlani - tajniki vladnih strank

Vse glavne teme so odložili na prihodnji teden, ko bo na dnevnem redu tudi nadomestitev Bisaglie v vladi

RIM — Srečanje med Forlanijem in tajniki 4 vladnih strank je trajalo 7 ur. Toda navzlic javnim zagotavljanjem republikanskega tajnika Spadolinija je bilo dokaj razburkano. O tem priča zelo ostra izjava odstopivšega ministra Bisaglie, naslovljena z ostro polemiko socialdemokratskemu tajniku Longu. Večini torej ni uspelo, da bi izdelala vrsto stvarnih in prepričljivih predlogov glede teme, ki je bila na dnevnem redu: moralizacija političnega življenja. Odložili so vse na prihodnji teden.

O poteku včerajšnjih del zgovorno govori uradno sporočilo, ki so ga objavili po vrhu v palači Chigi. Opredelili so «območja sporazuma» med 4 strankami v zvezi s tremi točkami: nadzorstva in jamstva, ki jih je treba dodati zakonu o javnem finansiranju strank, uvedba patrimonialnega in davčnega nadzorstva nad vsemi izvoljenimi na javne odgovornosti, reforma parlamentarne preiskovalne komisije. Niso pa dosegli nobenega sporazuma glede stvarnega izvajanja teh namenov: z novimi zakoni ali ne, posebej pa je še odprto vprašanje, ali naj jih okrepijo s penalnimi normami.

Tajnik PSI Craxi je priznal, da «so problemi zelo zapleteni» in da se je celo izkazalo, da «so bolj resni kot smo predvidevali». Spadolini je skušal vnesti pomirjujočo noto, a je dosegel ravno nasprotno, ko je dejal, da bo odločitev o povečanju podpore davkoplačevalcev strankam strogo pogojena z odobritvijo jamstev, ki so jih zahtevali republikanci že marca, a je bil tedaj sklep odložen.

Kar zadeva nasledstvo ministra za industrijo Bisaglie, so prav tako vsako odločitev odložili do ponedeljka, ko bo ostavka postala uradna, po razsodbi senatnega častnega razsodišča. Za sedaj je zabeležiti živo vznemirjenost v vrstah KD, kjer se dorotejci in zaccagninijevci potegujejo za prestižno mesto ministra za industrijo. Zdi se tudi, da je Spadolini postavil veto imenovanja Degana, dorotejca, ki je zelo blizu Bisaglii in se govori, da namerava Forlani vprašanje odložiti s tem, da sam začasno krije to odgovornost. Napetost zaostruje obenem primer Magnani Noya - Di Vagno, socialističnih podtajnikov, ki sta osumljena zaradi odnosov s petrolejskim industrijcem Musselijem: demokristjani na vse glas terjajo nujno ostavko. Socialisti pa odlagajo odločitve do izida davčne preiskave, ki bi moral biti znan že danes.

Drug napet trenutek je doživel vrh, ko so razpravljali o imenovanjih vodstev bank. Vnela se je zelo ostra razprava med tajnikom PSDI Longom in začasno prisotnim zakladnim ministrom Andreatto. Prvi je zagovarjal vlogo strank pri porazdelitvi mest, Andreatta se je nasprotno zavzemal za drugačna vodila, ki naj upoštevajo sposobnost in profesionalnost. Spor se je tako zavlekel, da je zakladni minister grozil z ostavko, zaradi česar je moral poseči vmes Forlani in bodo tudi o teh imenovanjih govorili prihodnji teden.

Medtem je vodstvo komunistične stranke razpravljalo včeraj o položaju na Poljskem in o pobudah za potresno področje. O tem vprašanju bodo priredili prihodnji četrtek posebno zasedanje centralnega komiteja KPI pod vodstvom Emanuela Macalusa, ki je včeraj obrazložil bistvene teme svojega uvoda: vloga krajevnih uprav in pa množične pobuda članov KPI na Jugu. Na seji CK pa bodo po vsej verjetnosti govorili tudi o «preokretu» v politiki stranke, ki ga je Berlinguer tako odločno zagovarjal na zadnji seji vsedržavnega vodstva KPI.

R. G.

Nezadržen vzpon dolarja: 958 lir

RIM — Novi rekord v nezadržnem vzponu ameriške valute na valutnih tržiščih: dolar je veljal včeraj 958 lir. Vzporedno okrepitev je dosegel tudi v menjavi z drugimi evropskimi valutami, zlasti z zahodnonemško marko. Zanimivo je zabeležiti, da je temu gibanju prilagodila svoj tečaj tudi SZ, ki ga je dvignila od 66,50 na 67,25 rublja za 100 dolarjev. Nadaljuje se tudi vzporedno padanje cene zlata, ki je včeraj veljalo le še 565 dolarjev za unčo.

Z ZNANSTVENEGA ZASEDANJA NA BRDU PRI KRANJU

Pomemben korak na poti poglabljanja vprašanja zaščite narodnih manjšin

Zasedanje nakazalo smernice, ki naj bi vodile nadaljnja prizadevanja Jugoslavije za zaščito manjšin v okviru OZN

(Od našega poročevalca)

BRDO PRI KRANJU — Včeraj se je končalo dvodnevno znanstveno posvetovanje o problemih zaščite manjšin v sistemu norm, ki jih določajo v okviru OZN. V komisiji OZN za človekove pravice bodo namreč v začetku prihodnjega leta razpravljali o dopolnjenem osnutku deklaracije OZN o zaščiti nacionalnih, etničnih, verskih in jezikovnih manjšin, ki ga je predložila Jugoslavija. Na to pomembno mednarodno obveznost se Jugoslavija že dolgo pripravlja, v okvir teh priprav pa se še zlasti uvršča ravno to dvodnevno zasedanje, ki ga je pripravil Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani ob sodelovanju sorodnih inštitutov iz drugih krajev Jugoslavije in ki se ga je udeležilo precejšnje število uglednih znanstvenih in družbenopolitičnih delavcev iz vse države. Kot smo že poročali, so bili prisotni tudi predstavniki raznih manjšin v Jugoslaviji ter iz zamejstva. Skupno je bilo predloženih 28 referatov, ki so zajeli celotno problematiko manjšin iz raznih vidikov, zlasti pa s pravnega vidika. Zasedanje je bilo skratka priložnost za izmenjavo mnenj o vprašanju zaščite manjšin, o obstoječih mednarodnih normah, ki urejujejo, oziroma bi morale urejevati to problematiko, o raznih še nerazčiščenih tolmačenjih zaščite, bilo pa je tudi priložnost za neposredno izmenjavo izkušenj. Pomembnost srečanja na Brdu je tudi v dejstvu, da so skupaj sedli za mizo strokovnjaki in teoretiki manjšinskega vprašanja ter družbenopolitični delavci, ki so poklicani, da pretvarjajo v prakso teoretične izsledke.

Eden od najpogostejših motivov zasedanja je bila ugotovitev, da si je Jugoslavija z dosedanjimi prizadevanji v zvezi s predlogom deklaracije OZN o pravicah manjšin tako v komisiji OZN za človekove pravice, kot v njeni podkomisiji za preprečevanje diskriminacije in zaščito manjšin izborila kontinuiteto razprave o deklaraciji. Vsekakor pa je bila istočasno prisotna zavest, da je pot do končnega cilja še dolga in zapletena, da bodo potrebni še veliki napori, da se bo v zavesti človeštva utrdilo prepričanje o potrebi drugačnega, pravičnejšega pristopa do manjšin. To predpostavlja uveljavitev novega koncepta demokracije. Značilen je bil v tem pogledu prispevek znanega jugoslovanskega akademika Jovana Djordjevića. Manjšina je, po njegovem mnenju, enako kot večina, ena osnovnih oblik zgodovinske in sodobne stvarnosti, ki povzroča vrsto problemov v življenju in politiki družbe, obenem pa prispeva k ustreznim karakteristikam, kompleksnosti in krizam te družbe. V družbenopolitični praksi jugoslovanske družbe se nacionalne in etnične skupnosti ne glede na velikost oziroma število pripadnikov označujejo in politično pravno obravnavajo kot narodnosti. Smisel tega izraza, pravi Djordjević ni samo v tem, da izloča izraz «manjšina», ki nasprotuje idejnopolitični homogenosti socialistične skupnosti, temveč v želji, da se poudari načelno enakopraven politični status teh skupin. Že sama taka terminologija kaže na idejnopolitičen odnos do narodnosti in na njihov položaj v jugoslovanski samoupravni socialistični družbi.

V smeri takšnega tolmačenja naj bi šla tudi mednarodna zaščita manjšin in s tem duhom je prepojen tudi predloženi osnutek deklaracije OZN o zaščiti manjšin. Vprašanje pa je, mimo tega, kako bodo v komisiji OZN osnutek obravnavali, kako se bodo morebitna mednarodna zaščitna določila izvajala. Jugoslavija vlaga tudi v tem pogledu vsa svoja prizadevanja in zasedanje na Brdu je temu viden dokaz. Vsa ta prizadevanja pa vodi prepričanje, ki je izšlo tudi z včerajšnjega dela zasedanja, da predstavlja boj za zaščito manjšin tudi boj za uveljavljanje načel miru, prijateljstva in sodelovanja med narodi in državami ter popuščanja napetosti v svetu.

Zelo pomemben je bil včeraj tudi prispevek, ki so ga dali pri razmotrivanju široke problematike vsestranske zaščite manjšin predstavniki nekaterih manjšin samih. Predstavnik Slovenskega znanstvenega inštituta iz Celovca Teodor Domej je obravnaval vprašanje stikov med manjšino in matično državo z zornega kota koroških Slovencev. Takšno sodelovanje je po Domejevem mnenju pomemben korak k izgraditvi manjšinskih pravic in prispevek za sporazumevanje med narodi in kulturami. Obravnaval je tudi vprašanje vključevanja manjšine v sodelovanje med državo, v kateri prebiva, in državo matičnega naroda. Te pravice so na nekakšen način vključene v osnutek deklaracije OZN zato bi po mnenju koroškega predstavnika sprejetje deklaracije nasploh pomenilo nadaljnje uzaveščanje pravic manjšin. Deklaracija bi vsaj delcma pomagala odvzeti veter z jader asimilacijskih prizadevanj družbe, v kateri manjšine živijo, še zlasti pa tistim delom večinskega naroda, ki hočejo manjšinam odvzeti njene lastne lastnosti in pravice.

Med drugimi je o dosedanjih izkušnjah italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji govoril predsednik Samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti Ennio Opassi, ki je zlasti podčrtal pomen pravne ureditve položaja Italijanov in Madžarov v SRS, ki nima primera v svetu.

Zaključke dvodnevnega znanstvenega zasedanja na Brdu bodo izdelali na podlagi znanstvenih referatov in obširne razprave v prihodnjih dneh, lahko pa že vnaprej ocenimo ta dvodnevni trud kot izredno pomemben delež v boju za uveljavljanje pravic manjšin.

DUŠAN KALC

DA NE BI VZBUDILI SUMNIČENJ NEZAUPLJIVIH SOSEDOV

Poljski voditelji si vsestransko prizadevajo prikazati pozitivno sliko dogajanj v državi

Delavske zahteve so le odraz Poljske združene delavske partije - Posredno priznanje pozitivne vloge «Solidarnosti» - Zaskrbljenost zaradi pisanja zahodnega tiska

VARŠAVA — Še nikoli ni bilo na Poljskem tako mirno kot v teh dneh, ko je usoda države na kocki in se mora Poljska soočati z vedno hujšimi psihološkimi pritiski. Nenapisani sporazum med vsemi družbenimi silami, da s skupnimi močmi prebrodijo sedanjo krizo, še drži dovolj trdno. Za poljske voditelje je sedaj glavna skrb, kako prepričati nezaupljive sosede Varšavskega pakta, da ni socializem na Poljskem v nevarnosti, da so bile vesti o kontrarevoluciji in destabilizaciji plod nesporazumov in zmotnih informacij.

«Družbena obnova raste iz korenin Poljske združene delavske partije», je glavna misel včerajšnjega komentarja o dogajanjih v državi, ki ga posreduje poljsko partijsko glasilo «Trybuna ludu». Članek je neobičajno strpen in umirjen, skoraj v protislovju z vzdušjem, ki je prevevalo iz podobnih člankov v preteklih dneh. «Morda zveni neresnično in lažno za vsakogar, ki ni sledil miselnemu razvoju v vrstah partije a številne zahteve novih sindikatov, predvsem pa delavcev Gdanska, so vzniknile iz poljske partije,» trdi «Trybuna ludu». V dokaz navaja ugotovitve, da je večina 3 milijonov članov PZDP delavcev, ki so julija in avgusta stavkali skupno z delavci, ki niso včlanjeni v partiji. Večina članov partije se je včlanila tudi v nove sindikate, kar je po mnenju glasila poljske partije dovolj zgovoren dokaz, da zahteve po «obnovi poljske družbe» izhajajo iz vrst PZDP. Članek tudi posredno pozitivno odgovarja na zadnje sklepe sindikata «Solidarnost», ko poudarja, da so Poljaki pokazali samodisciplino in omiko ter so ohranili red tudi v najbolj napetih trenutkih.

Pomembno je tudi odpiranje do «neuradne» poljske opozicije, ko «Trybuna ludu» trdi, da bi lahko številni, ki jih zahodni buržujski tisk uvršča med disidente, z uspehom dali svoj doprinos v okviru ljudske enotnosti.

Če so poljski voditelji zaskrbljeni zaradi mnenja svojih sosedov, vsega tega med preprostim prebivalstvom ni občutiti. Glavna skrb Poljakov je trenutno, kako napolniti izpraznjene shrambe, ko na tržišču primanjkujejo tudi najosnovnejše življenjske dobrine. Prav težak gospodarski položaj narekuje partiji, da pristaja na številne zahteve o demokratizaciji družbe, ko pa ne more izpolniti zahtev o mezdnih izboljšavah delavcem. Prav s tega vidika potrebuje Poljska predvsem gospodarsko pomoč tujine, ne pa tankov in diktatov.

Celo glasilo poljske armade, ki je običajno manj taktično kot drugi časopisi, je včeraj podprlo «družbeno obnovo», gospodarske reforme in spremembe v strukturi delavskega razreda vključno s priznanjem sindikata «Solidarnost», odločno pa je zavrnilo anarhijo, kaos in vse poskuse, da bi Poljska skrenila s poti socialističnega razvoja.

Poljaki se torej na vse kriplje trudijo, da bi dali svetu pravo sliko o položaju v državi in tako zavrnili izkrivljeno sliko, ki jo vse preveč posredujejo tako zahodne kot vzhodne tiskovnega agencija. Predsednik poljskega združenja novinarjev Stefan Bratkowski je včeraj v prilogi varšavskega dnevnika «Zycie Warszawy» pozval vse tuje časnikarje, naj o Poljski pišejo le resnične vesti, in naj ne iščejo senzacionizem za vsako ceno. Odločno je obsodil pisanje ameriškega tednika «Newsweek», ki je svoje poročilo o Poljski naslovil «Poljski izziv Moskvi». Bratkowski pa ni omenil pisanja vzhodnoevropskega časopisja, ki je v poročanju še manj strpno, a predsednik poljskih novinarjev se boji predvsem pisanja zahodnih časopisov, saj dobro ve, da jih kje drugje vestno prebirajo, kar predstavlja hujšo nevarnost kot zahodno iskanje senzacij za vsako ceno.

Če je na Poljskem mirno, je položaj ob njenih mejah čisto drugačen. Težko je verjeti sovjetskim trditvam, da so vse vesti zahodnih vojaških krogov o premikih sovjetskih čet zgolj izmišljotine. V času vohunskih satelitev, elektronskega nadziranja tujega ozemlja, je skoraj nemogoče, da so se na Zahodu zmotili. Da pa bi bilo vse izmišljeno, je malo verjetno posebno ob slabih izkušnjah iz preteklosti.

MILAN — V oboroženem spopadu s karabinerji sta včeraj malo pred polnočjo izgubila življenje dva mladeniča. Po prvih vesteh sta se komaj odpravila peš iz nekega gostinskega lokala v Ulici Varesina, ko se jima je približala karabinjerska patrulja. Tedaj sta baje mladeniča potegnila pištoli, a so karabinjerji sprožili pred njima. Pri tem je bil na mestu mrtev 28-letni Marco Ferrari, v bolnišnici pa je kmalu nato izdihnil še 23-letni Walter Pezzoli. Policijske oblasti pa sumijo, da sta imela ponarejene dokumente in da sta bila terorista. Ferrari naj bi bil v resnici 23-letni Roberto Serafini iz Genove, član Rdečih brigad, ki je bil že obsojen zaradi posesti orožja in izpuščen.

NA ZASEDANJU ATLANTSKEGA SVETA

Enotnost NATO pakta o krizi na Poljskem

Zahod bo odgovoril s političnimi, diplomatskimi in gospodarskimi protiukrepi

BRUSELJ — V primeru vojaškega posega na Poljskem bo NATO pakt odgovoril s političnimi, diplomatskimi in gospodarskim. protiukrepi, medtem ko bo na vojaškem področju ojačil svoje obrambne sposobnosti.

To je v bistvu vsebina sklepa včerajšnjega zasedanja atlantskega sveta v Bruslju, ki je potekalo v najstrožji tajnosti in so se ga udeležili le zunanji ministri in stalni predstavniki 15 držav članic NATO pakta.

Nihče ni spregovoril o vsebini skupnih protiukrepov, vseeno pa so znani predlogi ZDA. Američani predlagajo, da bi ukinili vsa pogajanja tako o omejevanju orožja kot o trgovinski izmenjavi, prav tako bi prekinili kulturno sodelovanje, odpravili politična srečanja in ukinili predrostne odnose EGS z vzhodno Nemčijo.

Odziv ostalih članic zavezništva je bil baje enoten. Z ameriškim predlogom se načelno strinjajo, o njem pa bodo podrobneje razpravljali ob pravem času, vsi pa so poudarili, da mora biti Zahod sedaj odločen in enoten.

Vseeno pa se skuša Zahod izogniti pobudam, ki bi lahko še bolj skalile odnose med Vzhodom in Zahodom. Nihče ni prepričan v «neizbežno» vojaško intervencijo SZ na Poljskem in v «zunaj vsiljeno normalizacijo». Vsi pa so prepričani, da dogajanja ob poljskih mejah že kršijo načela sklepne helsinške listine. Ameriški državni tajnik Muskie je obvestil svoje kolege o zadnjih «sovjetskih pripravah na invazijo», a dodal je, da ni rečeno, da bodo čete prekoračile mejo.

Zahod se torej ne bo vmešaval v poljska dogajanja, a je vseeno pripravljen gospodarsko pomagati Poljski. Sovjetski zvezi ne nudi nobene pretveze, ki bi opravičila njen vojaški poseg, prav tako ne bo podpiral neodgovornih sil na Poljskem.

Poljska dogajanja so torej v Bruslju izbrisala razlike med jastrebi in golobi, kljub različnim gospodarskim interesom so vsi prepričani, da mora zavezništvo v teh trenutkih pokazati sliko svoje enotnosti.

NOVA VZNEMIRLJIVA VEST S PRIZADETEGA JUGA

Umor župana KD porušenega Paganija

Odgovornost za atentat so prevzeli neofašisti NAR

NOCERA INFERIORE — Marcello Torre, demokrščanski župan Paganija, ena izmed tolikih vasi, ki jih je do tal porušil potres 23. novembra v pokrajini Salerna je bil včeraj zjutraj žrtev podlega atentata, ki je terjal njegovo smrt. Njegov najbližji sodelavec, 30-letni odvetnik Franco Bonaduce pa se težko ranjen bori s smrtjo v bolnišnici v Salernu. Neznani atentator jih je pričakal pred torrejevim stanovanjem, ob glavnem vhodu pa je proti njunim avtomobilom sprožil več strelov, ki so žal dosegli svoj cilj. Okoliščine krvavega dogodka niso še povsem jasne, kaže pa, da sta se moža skušala upirati svojemu morilcu in se izogniti strelom. Policija, ki je nemudoma uvedla preiskavo išče morilca v krogih krajevne mafije in camorre, čeprav upoštevajo tudi možnost političnega umora.

Odgovornost za atentat je v anonimnem telefonskem pozivu tiskovni agenciji ANSA prevzela neofašistična organizacija NAR (nuclei armati rivoluzionari). Preiskovalci polagajo anonimnemu telefonskemu pozivu primerno važnost, vendar s pridržkom. Torre je bil sicer znan po svojih naprednih stališčih, saj je kot odvetnik svoj čas celo branil anarhista Giovannija Marinija skupno z odvetnikom Spazzalijem.

Župan enobarvnega demokrščanskega odbora je imel podporo vseh svetovalskih skupin, pred petimi dnevi pa je celo grozil s svojim odstopom, «če ne bodo — kot je sam izjavil — nekateri javni organi prenehali z nesramno kampanjo proti upraviteljem, ki si prizadevajo, da bi pomagali prizadetemu prebivalstvu». Resnici na ljubo so nekatere kritike letele tudi na račun Torreja, kateremu so predvsem očitali, da je nesposoben organizirati in voditi pomoč.

Kakorkoli že pa je bil Torre predvsem cenjen kot izrazit borec proti krajevni mafiji, kar daje nedvomno slutiti, da je treba atentatorja izslediti v krogu krajevnih talnih zločinskih skupin, za katere je uničujoči potres pravzaprav prava poslastica in priložnost, da z nasilnim in nezakonitim prisvajanjem pomoči in izkoriščanjem obubožanega in obupanega prebivalstva krepijo svoje vrste in globlje zakoreninijo svojo nadvlado nad oblastmi.

Po vsej tirenski obali pa se medtem nadaljuje zaplemba številnih praznih stanovanj in hotelov ter turističnih naselij, v nove in udobnejše domove pa se vsaj doslej dejansko ni vselil še nihče. Skupina lastnikov stanovanj, ki so predvčerajšnjim uprizorili protestno akcijo zoper zaplembo stanovanj in so zaustavili cestni promet pri Caserti so včeraj na sestanku, ki se ga je udeležilo preko 1.500 oseb sklenili, da bodo vložili uraden protest na deželno upravno sodišče.

Možnost, da bi sodišče sprejelo njihove sklepe je seveda minimalna, vendar bo lastnikom stanovanj

Umorjeni župan Marcello Torre

vsaj začasno uspelo preprečiti vselitev prizadetega prebivalstva.

Občani Balvana pa so včeraj izgnali svojega župana Don Salvatoreja Pagliuco, katerega obtožujejo, da je slabo uporabil denar, ki so ga vaščani pred petimi leti zbrali za obnovo krajevne cerkve, ki se je med potresom do tal sesula in pokopala približno 70 oseb, ki so prisostvovale verskemu obredu. Župnik je bil prisiljen zapustiti Balvano v spremstvu karabinjerjev, da bi se izognil besu sovaščanov. V slovo ga je pozdravilo le borih osem zvestih vernikov.

VRHOVEC O PRIPRAVAH NA KONFERENCO V NEW DELHIJU

VLOGA NEUVRŠČENIH ZA MIR V SVETU

Razpravljali bodo tudi o poslabšanju mednarodnega gospodarskega stanja - Prizadevanja Jugoslavije za uveljavljanje načel neuvrščenosti

BEOGRAD — V Beogradu je bila včeraj seja zveznega družbenega sveta za mednarodne odnose, na kateri so razpravljali o pripravah na bližnjo ministrsko konferenco neuvrščenih držav v New Delhiju. Sejo je vodil predsednik sveta Miloš Milić.

Uvodno poročilo je podal zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec. Zvezni sekretar je opozoril, da bo konferenca analizirala obdobja, ki jih je prešlo gibanje in politiko neuvrščanja po 6. vrhunskem srečanju. Vrhovec je poudaril poslabšanje mednarodnega političnega in ekonomskega položaja, za katerega je značilno širjenje kriznih žarišč, večja uporaba sile v mednarodnih odnosih, grobo vmešavanje in posredovanj, kar je vse skupaj močno ogrozilo svetovni mir.

Po Vrhovčevih besedah se bodo zato v New Delhiju ukvarjali z vprašanji dejavnosti gibanja neuvrščenosti, nadaljnjimi nalogami in krepitvijo njegove priznane vloge pri reševanju perečih svetovnih problemov. Vrhovec je še posebej poudaril, da je takšen položaj mednarodnih odnosov rezultat okrepljenega konfrontiranja blokov in njunih prizadevanj, da razširita svoja vplivna območja na račun neodvisnih, predvsem neuvrščenih držav.

Vrhovec je v nadaljevanju povedal, da je dnevni red za konferenco, ki bo v prvi polovici februarja, dobro sestavljen in da vsebuje vse tisto, kar je bistveno v zvezi s soočanjem gibanja z nevarnim slabšanjem položaja v svetu. Poudaril je, da mora biti konferenca priložnost, na kateri bodo neuvrščeni ponovno povedali, da se ne strinjajo s sedanjimi hotenji v razvoju mednarodnih odnosov, ki morajo temeljiti na drugačnih temeljih.

Po Vrhovčevih besedah ima dnevni red konference dve osnovni točki: razpravo o mednarodnem političnem položaju in oceno tega položaja, druga tema pa se nanaša na poslabšanje mednarodnega ekonomskega stanja, posebej še na položaj, v katerem so neuvrščene in druge države v razvoju. Velika pozornost bo namenjena tudi vprašanju globalnih pogovorov Sever-Jug, saj bodo do delhijske konference že znani rezultati razprave in sklepi o tem vprašanju na 35. rednem zasedanju generalne skupščine ZN.

Vrhovec je poudaril, da Jugoslavija meni, da bo ministrska konferenca zelo pomemben dogodek. Jugoslavija se bo še naprej prizadevala, da konferenca doseže maksimalen uspeh in da bo nov pozitiven dejavnik v življenju neuvrščenega gibanja in v nadaljnji uveljavitvi neuvrščene politike na svetovnem področju.

Josip Vrhovec je govoril tudi o nekaterih spornih problemih in spopadih med neuvrščenimi državami. Toda poudaril je, da je kljub vsemu glavna naloga še vedno krepitev enotnosti neuvrščenih držav in sposobnost njihovega delovanja.

Na konferenci bodo razpravljali tudi o dekolonizaciji. Ob koncu svojega govora pa je Vrhovec še poudaril, da je neuvrščenost bila, je in postaja nezamenljiv dejavnik mednarodnih odnosov in protiutež blokovskemu konceptu teh odnosov.

Sledila je razprava, v kateri so prav tako poudarili velik pomen bližnje ministrske konference neuvrščenih. (dd)

Reagan izbira nove ministre

NEW YORK — Novoizvoljeni ameriški predsednik Ronald Reagan je izbral osebne prijatelje, republikanske politične osebnosti in bivše člane Nixonove administracije za svoje bodoče sodelavce.

Bivši sekretar za zdravstvo v Nixonovi administraciji Gasper Weinberger bo vodil obrambno ministrstvo. Donald Regan, predsednik investicijske družbe «Merrill Lynch» bo postal zakladni minister, William French Smith, priznani kalifornijski odvetnik in osebni prijatelj Ronalda Reagana bo vodil ministrstvo za pravosodje, bivši predsednik republikanske stranke Drew Lewis bo v novi administraciji odgovarjal za prevoze, Malcolm Baldrige bo postal minister za trgovino, Michigan David Stockman, minister za proračun, Richard Schweicker minister za zdravstvo, direktor Reaganove volilne kampanje William Casey pa bo sprejel vodstvo ameriške obveščevalne službe CIA.

Teroristi ranili industrijskega upravitelja

MILAN — Trije atentatorji so sinoči v noge ranili 57-letnega industrijskega upravitelja in vodja delavnice tovarne «Italtrafo» Maurizia Caramella. Neznanci so se Caramellu približali pri avtobusni postaji pred tovarno, eden izmed njih pa je iz malokalibrskega samokresa z dušilcem sprožil sedem strelov, ki so nesrečnežu prebili obe nogi. Upravitelja so nemudoma prenesli v komaj 50 metrov oddaljeno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili zlom desnega kolka in številne rane. Okreval bo v 90 dnevih. Doslej ni nobena teroristična organizacija prevzela odgovornost za atentat.

mnenje urednika

VRNIMO JIM OTROŠTVO IN UPANJE!

Predsednica poslanske zbornice Nilde Jotti je sinoči preko prvega televizijskega kanala naslovila na italijansko javnost apel za pomoč šolam in šolskim otrokom na potresnem področju in dala tudi konkreten predlog: «Želela bi, da v tem času, ko vsakdo od nas še posebno misli na svoje otroke, na svoje vnuke, ne bi pozabili na otroke v krajih, ki jih je prizadel potres, ki so izgubili ne le svoj dom in mnogokrat tudi svoje starše, pač pa tudi možnost obiskovanja šole, doživljanja tega prvega in tako pomembnega trenutka družbenega zbliževanja. Pošljimo tem otrokom pakete, seveda s kakšno igračko in sladkarijo, saj imajo tudi oni pravico biti vzradoščeni vsaj za trenutek; predvsem pa bi želela, da bi v vsakem paketu bila kakšna knjiga, zvezek, svinčniki. Tako bo paket obenem tudi poslanica, spodbuda, upanje. Šolarji, njihovi starši, učitelji, ravnatelji se morajo zganiti, zbrati to pomoč in jo poslati prizadetim otrokom. Vsak razred v srednji in severni Italiji naj vzpostavi prijateljske in solidarnostne vezi, vezi pobratenja z enim od razredov na porušenem področju, ki danes ne more delovati. To pobratenje bo lahko dalo velike, pozitivne rezultate.»

Ta poslanica, sporočena z milino in globokim socialnim čutom, ki sta lastna Nilde Jotti, ne more ostati brez odmevnosti. Kdo jo je poslušal mu je morala leči na vest in srce. Priklicati mu je morala pred oči podobe iz popotresnih dni, nebogljene otroke na ruševinah in po bolnišnicah, pod šotori v mrazu, dežju, blatu in snegu, izgubljene, z obrazom groze, trahu, samote v očeh. Res niso nikoli uživali izobilja, najpogosteje niti trohice tega, česar so deležni naši otroci, toda uživali so svoje otroštvo, ki je že samo po sebi sreča in upanje. Zdaj so brez otroštva, brez upanja.

Odzovimo se zato klicu Nilde Jotti, pomagajmo jim vrniti otroštvo, pomagajmo jim vrniti upanje, omogočimo jim, da jim bo vsaj šola dom, nadomestilo za tisti pravi dom, za tisto pravo toploto, ki so jo izgubili. Tudi mi, slovenski šolarji, slovenski starši, šolniki, vsi mi.

Prepričani smo, da bo vsaka slovenska šola, ki se bo odzvala temu apelu, deležna največjega odobravanja in tudi konkretne podpore naše javnosti. Vsaka pobuda v tem smislu bo deležna tudi najširše podpore našega dnevnika.

Otroci so tisti, ki so človeške solidarnosti najbolj potrebni: so tudi tisti, ki znajo biti zanjo najbolj hvaležni.

ZARADI NEJASNOSTI ZAKONSKIH PREDPISOV

Polemike glede izdajanja novih bolezenskih potrdil

Sindikati, zdravniki in zavod INPS nasprotujejo uredbi državnega sveta - Delodajalci naklonjeni

Kakor smo poročali v torek, je po nalogu državnega sveta pričel veljati 10. t.m. nov postopek za izplačevanje bolezenske doklad uslužbencem na bolniškem dopustu. V bistvu naj bi šlo za poostritev nadzorstva nad izdajanjem bolezenskih potrdil, da se zavre neupravičeno izostajanje z dela pod krinko bolehnosti. Ukrep je marsikaterega delovnega človeka vznevoljil, naletel pa je tudi na nasprotovanje sindikatov in skrbstvenega zavoda INPS.

Uredba državnega sveta predpisuje, kot znano, da mora zdravnik pacientu izdati po novem dve potrdili: prvo («certificato») vsebuje diagnozo in prognozo ter je namenjeno delodajalcu, drugo («attestato») pa, ki ne vsebuje diagnostičnih in prognostičnih podatkov, gre zavodu INPS, oziroma pristojnemu zdravstvenemu uradu, od katerega je dotični odvisen. Slaba kri se je pojavila ravno okrog okoliščine, da bolezensko potrdilo za delodajalca vsebuje diagnozo in prognozo (to ni kdo ve kako všeč kandidatom za bolniški dopust), potrdilo za INPS pa ne (kar je že spet narobe, tokrat po mnenju osebja tega zavoda).

Pokrajinski odbor INPS je spričo gornjega sprejel protestno resolucijo in jo naslovil ministru za delo in socialno skrbstvo, predsedniku in glavnemu ravnatelju INPS v Rimu, predsedniku deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine, predsednikom deželnih odborov INPS in predsednikom ustreznih pokrajinskih odborov ter sredstvom javnega obveščanja.

Tržaški pokrajinski odbor skrbstvenega zavoda zahteva od pristojnih oblasti, da s primernim zakonskim ukrepom odredijo pošiljanje bolezenskih potrdil z diagnozo in prognozo vred tudi zavodu INPS, oziroma pristojnim zdravstvenim uradom. Zahtevo utemeljuje z ugotovitvijo, da brez diagnoze ni mogoče ustrezno nadzorovati zdravstvenega stanja dotičnega ter razčistiti, čemu ostane na bolniškem dopustu: če zaradi nezgode na delu ali, denimo, zaradi poklicne bolezni. Prav tako ni mogoče dognati če je morebitne pacientove poškodbe kriva tretja oseba. To mora osebje INPS nujno vedeti, je rečeno v protestni resoluciji, med drugim zato, ker v primeru poklicnega obolenja izplačilo zadevne doklade ne pritiče skrbstvenemu zavodu.

Kaj menijo o vsej zadevi v sindikalnih krogih? Sindikalist Pasi (CGIL) nam je v imenu enotne zveze CGIL - CISL - UIL naglasil, da delodajalca sploh ne sme zanimati, zakaj uslužbenec ostane na bolniškem dopustu, mora pa seveda vedeti, kdaj ali vsaj približno kdaj se vrne na službeno mesto. Takšno ukrepanje delodajalcev je seveda nepojmljivo, saj nazadnje uslužbenec ni kriv, če zdravnik «gospodarja» ne seznani z diagnozo. Tega je dejansko kriv zakonodajalec, ki je izdal take zakonske predpise, ki jih je mogoče različno tolmačiti. Enotna sindikalna zveza se je o stvari posvetovala z izvedenci v delovnem pravu, posredovala je pri deželni upravi z zahtevo po dokončnem razčiščenju, vendar zaman. Zadnjo besedo imata parlament, ki naj pravilno raztolmači besedilo zakona 33 (1980), in ministrstvo za zdravstvo, ki naj izda ustrezni zakonski odlok.

Enako stališče, kakor CGIL - CISL - UIL, je v vsedržavnem merilu zavzela zdravniška zbornica; zdravniki, ki so s posebno konvencijo vezani na zavarovalno ali skrbstveno ustanovo, delodajalcev niso dolžni obveščati o vzrokih obolenja njihovih delovnih moči. Omeniti velja še, da je deželna uprava Furlanije - Julijske krajine izdelala predlog, po katerem naj bi zdravniki v bodoče izdajali uslužbencem le eno potrdilo v dvojniku, in to z navedbo tako prognoze kot diagnoze; tako bi ne bilo med potrdilom, ki je namenjeno delodajalcu, in potrdilom, ki gre zdravstvenemu uradu, nobene razlike. Tipično salomonska odločitev. (dg)

Tržaška pokrajina za čimprejšnjo zakonsko zaščito Slovencev v Italiji

V zvezi z včerajšnjim srečanjem tajnikov političnih strank na pokrajini, ki so se sestali, da bi pregledali doslej opravljeno delo pokrajinske uprave in razpravljali o nekaterih pobudah, ki jih bo treba uresničiti, je tajnik avtonomne tržaške federacije KPI Claudio Tonel dal naslednjo izjavo:

«Po pregledu stanja krajevne politike so tajniki strank (KPI, PSI, PSDI, SSk in KD) sklenili, da pošljejo v Rim delegacijo pokrajinske uprave, da bi se srečala s predstavniki vlade in zahtevala od njih čimprejšnjo predložitev parlamentu zakona o globalni zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Poleg tega bi delegacija tržaške pokrajine stimulirala sporazum z jugoslovansko vlado, da bi prenesli drugam predvideno mešano industrijsko cono na Krasu.»

V nadaljevanju včerajšnjega srečanja so se tudi domenili, naj bo pokrajina pobudnik srečanja s tržaškimi poslanci, družbenimi silami in sindikati, na katerem bi izdelali vrsto pobud, ki bi jih potem predstavili italijanski vladi, za gospodarski razvoj Trsta.

IZDELALA JO BO TRŽAŠKA UNIVERZA

Študija o vseh značilnostih tržaškega in goriškega Krasa

Predlog za tovrstno raziskavo je dal deželni odbor

Po nalogu deželnega odbora in na predlog odbornika za proračun Colonija, bo tržaška univerza v prihodnjih mesecih izdelala študijo o značilnostih tržaškega in goriškega Krasa. Študija ima namen raziskati in znanstveno obdelati vse aspekte Krasa, da bi tako pozneje lahko razpolagali z vsem možnim materialom, ki bo prišel v poštev za nadaljnjo planifikacijo in upravljanje ozemlja, kot tudi za najrazličnejše pobude gospodarskega in širše družbenega značaja, ki bi jih bilo treba uresničiti na Krasu.

Tržaški in goriški Kras je vključen v deželni urbanistični načrt v okviru «kraškega parka», v okviru katerega bo treba izdelati poseben načrt «konzervacije in razvoja», ki ga predvideva deželni zakon štev. 23.

Deželni urbanistični načrt namreč predvideva za Kras devet različnih «poglavij» zaščite okolja. Te meje morajo posamezne občine upoštevati pri izdelavi svojih urbanističnih načrtov, ki se vključujejo v širše zasnovani načrt splošne obrambe okolja. Celotno kraško področje je namreč podvrženo mnogim pobudam turističnega, produktivnega, infrastrukturnega in stanovanjskega značaja, zato pa je nujno potrebno, da imajo odgovorni na razpolago razčlenjen načrt, ki do potankosti prikazuje ustroj celotnega ozemlja in njegovih naravnih vrednosti, kajti samo tako je možno smotrno in racionalno načrtovanje za uporabo te zemlje.

Sama študija bo razčlenjena na dva dela, od katerih bo prvi obravnaval sedanje stanje ozemlja, drugi pa bo razvil predloge za upravljanje oziroma uporabo le-tega. Prvi del študije bo osnovan na devetih tehničnih elaboratih, ki bodo vsebovali kritičen pregled obstoječe kartografije (zemeljske, rastlinske, vodne, geomorfološke, itd.) ter na koncu iznesli zaključke raziskave. Naj ob koncu omenimo še to, da bodo pri izdelavi študije sodelovali sami uveljavljeni znanstveniki, ki imajo na tem področju že dolgoletne izkušnje.

V PAVILJONU «B» PRI SV. IVANU

Pokrajina dodelila strokovnemu zavodu pet dodatnih prostorov

Starši in dijaki zadnjih letnikov s prispevki in prostovoljnim delom urejujejo bodoče učilnice - Nakazilo deželne uprave za adaptacijo stavbe šolskim potrebam

V prostorih poklicnega zavoda za industrijo in obrt v paviljonu «B» bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu je v teh dneh v teku zanimiva in hvalevredna akcija staršev, dijakov ter učnega in pomožnega osebja: ob popoldnevih, ko ni pouka, se zlasti številni gojenci zberejo v drugem nadstropju paviljona, kjer pridno čistijo bodoče nove učilnice, gladijo in zadelajo razpoke na stenah ter jih pleskajo in sploh opravljajo dela, potrebna za to, da bodo novi prostori čimprej preurejeni v dodatne učilnice.

Poklicnemu zavodu, ki je doslej razvijal svoje dejavnosti le v prostorih prvega nadstropja paviljona, je namreč pokrajinska uprava, v katere pristojnost spadajo objekti bivše bolnišnice, pred kratkim dodelila tudi polovico drugega nadstropja stavbe. S tem bo zavod pridobil pet dodatnih učilnic, ki jih nujno potrebuje glede na dejstvo, da je šola z letošnjim šolskim letom pridobila IV. razred za vse tri sekcije (za orodne mehanike, za popravljalce in monterje RTV ter za kemijske operaterje), da je treba že zdaj misliti na bodoče V. razrede in da potrebuje šola dodatne prostore tudi za laboratorije, zbornico, knjižnico, itd. Glede laboratorijev velja pripomniti, da razpolaga zavod danes le z lastnim laboratorijem za elektroniko, medtem ko se mora še vedno posluževati mehanične delavnice in kemijskega laboratorija pri zavodu «Galvani».

S pridobitvijo novih prostorov v drugem nadstropju paviljona bo naš strokovni zavod nekoliko laže zadihal. Vendar novi prostori še niso vse: učilnice in laboratorije je treba pač primerno opremiti. Odtod pobuda staršev in zavodnega sveta, da se v pričakovanju ustreznega posega občinske uprave — ki je pristojna za to vprašanja —, na šoli sproži akcija prostovoljnega dela za zasilno adaptacijo novih prostorov. Pa ne samo akcija prostovoljnega dela, temveč tudi akcija samoprispevanja: in res so starši doslej nabrali čedno vsoto 700.000 lir za nabavo orodja, barv in drugega potrebnega materiala. Akcija prostovoljnega dela pa se bo nadaljevala jutri (v soboto) in v nedeljo in ravnatelj ing. Rudež, s katerim smo se pogovarjali o teh problemih, je trdno prepričan, da bo odziv staršev in dijakov zadnjih letnikov še bolj številčen kakor pretekli teden. Še posebno bo dobrodošla pomoč odraslih, ki so vešči zidarskih in pleskarskih del, pa tudi za čiščenje prostorov so potrebne urne roke. Po tem, kako je delo steklo doslej, na šoli upravičeno pričakujejo, da bodo dodatni razredi vseljivi že po božičnih in novoletnih počitnicah.

Za nekatera večja dela v zvezi z adaptacijo paviljona «B» šolskim potrebam, je deželna uprava pred kratkim (oktobra letos) nakazala nekaj sredstev tržaški pokrajini. Zato sta ravnatelja strokovnega zavoda Rudež in trgovskega tehničnega zavoda Šah — trgovska je prav tako v stiski s prostori, zlasti po nedavnem odprtju sekcije za geometre, ki med drugim potrebuje tudi primerno risalnico — zaprosila za nujen sestanek s predsednikom pokrajinske uprave Carbonejem in z odbornikom za javna dela Martinijem, da bi skupno pregledali zasnove načrtov za popravila in trajno adaptacijo paviljona dejanskim potrebam obeh zavodov.

Koncerti

Jutri, 13. t.m., ob 20. uri bo v baziliki sv. Silvestra koncert vokalne in instrumentalne skupine «Cantarè» pod vodstvom Luciana de Nardija. Skupina, ki jo sestavlja 80 članov, je mladinski zbor, ki je nastal v Trstu leta 1975. Na programu ima skladbe iz mednarodne folklore, ki jih izvaja v izvirniku z uporabo karakterističnih glasbil. Skupina je nastopala od leta 1977 do 1980 v Italiji, Nemčiji in Švici.

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OPČINE

TABOR

Vabi jutri, 13. decembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na Opčinah na

KONCERT

moškega pevskega zbora Fran Venturini od Domja pod vodstvom Ivana Tavčarja.

MLADINSKI KROŽEK TRST

Glasbeni večeri mladinskega krožka

1. srečanje posvečeno

ANGLEŠKI POP GLASBI V ŠESTDESETIH LETIH

(glasba — plošče — spremna beseda)

Vidimo se danes, 12. decembra, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani — Ul. sv. Frančiška 20.

KD SLAVEC Ricmanje - Log vabi na

MELONARJADO

(melonarsko šagro s petjem)

v izvedbi SPD Tabor z Opčin, ki bo v Kulturnem domu v Ricmanjih danes, 12. decembra, ob 20. uri.

SPD IGO GRUDEN vabi na

BISTRIŠKI KULTURNI VEČER

ki bo jutri, 13. t.m., ob 20.30 v društveni dvorani s sledečim sporedom: moški zbor Dragotin Kette, tamburaška skupina Jelšane, folklorna skupina Jelšane, literarno društvo Ilirska Bistrica, pianist Matjaž Šajn.

Vljudno vabljeni!

KD ROVTE - KOLONKOVEC

priredi razstavo knjig, plošč in kaset, ki bo 12., 13. in 14. decembra v prostorih društva v Ul. Monte Sernio št. 27 (bivše Campanelle) od 17.30 do 20.30 vsak dan.

Vljudno vabljeni. Odbor.

Razstave

V občinski galeriji «Babna hiša» v Ricmanjih razstavljajo do jutri, 13. decembra, slikarji iz Sežane: Janko Kastelic, Miro Kranjec in Darja Prelec. Urnik Galerije od 18. do 20. ure.

Razna obvestila

Sindikat slovenske šole vabi vse odbornike na prvo redno sejo odbora, ki bo v torek, 16. t.m., ob 16. uri na sedežu SSŠ v Ul. Filzi 8. Prosimo, da se te seje zagotovo udeležite.

Sporočilo pevcem in godbenikom TPPZ: danes, 12. decembra, ob 20.30 bo pevska vaja obvezna tudi za člane orkestra.

Kmetijska zadruga v Trstu vabi vse pridelovalce oljk, odjemalce in prijatelje, da se polnoštevilno udeležijo sestankov, na katerih bo govor o usługah zadruge in o članstvu. Tretji sestanek bo danes ob 19. uri v prostorih kulturnega krožka Mercandel v Miljah.

Krožek za rekreativno udejstvovanje, Trst, prireja jutri, 13. decembra 1980 ob 15.30 turnir v šahu. Vse potrebne informacije dobite na sedežih zvez, oziroma na telefonski štev. 795-136

Prispevki

Namesto cvetja na grob drage Gizele Bucik darujejo Irene in Dušan Furlan 30.000 lir, Sonja in Iztok 20.000 in Lida in Janko 20.000 lir za poimenovanje osnovne šole v Barkovljah po F. S. Finžgarju.

Namesto cvetja na grob Gizele Bucik roj. Faganel daruje finančna DD za mednarodni promet 100 tisoč lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Gizele Bucik darujejo uslužbenci Interlignuma 20.000 lir za Društvo slovenskih lovcev - Doberdob.

Ob izgubi drage mame našega delovnega tovariša Maria Bucika mu izrekajo uslužbenci ZTT in uredništvo Primorskega dnevnika globoko sožalje.

Društvo slovenskih lovcev Furlanije - Julijske krajine Doberdob izreka globoko sožalje odborniku Aleksandru Buciku in družini ob izgubi mame Gizele.

Ob nenadomestljivi izgubi moža in očeta

LUCIJANA LEGIŠE

izrekajo odborniki in člani SK Devin globoko sožalje ženi Luciji in otrokom.

Ob bridki izgubi dragega očeta Lucijana Legiše izrekajo iskreno sožalje Gianniju in svojcem

rolkarji SK Devin

Ob nenadni smrti Lucijana Legiše izraža iskreno sožalje svoji sodelavki Emi Legiši in družini uprava in uredništvo Primorskega dnevnika.

Rektor, akademski zbor, upravni svet, upravni direktor in osebje tržaške univerze se pridružujejo žalovanju ob izgubi

Luciana Leghissa

cenjenega uslužbenca te univerze.

Trst, 12. decembra 1980

ZAKLJUČEK MEDNARODNEGA POSVETA ORGANIZACIJE OECD

Izseljenec lahko s svojimi izkušnjami tvorno prispeva k razvoju rodne zemlje

Vedno večje pomanjkanje delovnih mest

Sinoči se je zaključil mednarodni posvet o izseljenskih vprašanjih v Furlaniji - Julijski krajini. Raziskovalci in strokovnjaki OECD so našo deželo izbrali kot vzorec za nadaljnje študije glede skladnega vključevanja povrnjenih izseljencev v domačo proizvodno - storitveno stvarnost, in to v kateri koli državi članici Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj, ki ima opravka z odseljevanjem.

Bilo je to sila pomembno zasedanje, ki je omogočilo, da se figura izseljenca postavi v pravo luč, da se ji, skratka, prizna prav poseben status: to je človek, ki z lastnimi žulji prispeva k ekonomskemu razmahu države, ki ga sprejme, ki pa s tam nabranimi delovnimi izkustvi lahko po povratku v domovino ravno tako in morda še bolj prispeva k družbenogospodarskemu bogatenju krajevne stvarnosti. Kot tak ne sme imeti le dolžnosti, ampak tudi pravice, v prvi vrsti zajamčeno delovno mesto, dostojanstveno življenje za družino in zagotovljeno šolanje otrok. V tem okviru mora biti deležen posebnih denarnih olajšav v obliki posojil in prispevkov, še zlasti, če svoje devizne pošiljke koristno naloži. Nekdo je med posvetom naglasil, naj bi ravno izseljenec bil zarodek evropskega državljana v združeni Evropi.

Po letu 1973, ki pomeni spričo hude energetske krize pravo zgodovinsko prelomnico, se je s tujega pričelo vračati domov vse več izseljencev. Kako jih zaposliti? Zaenkrat z obnovo krajev, ki jih je opustošil potres, kaj pa potlej? Deželni odbornik Coloni si zamišlja te kraje kot mali industrijski trikot, v katerem naj bi se postopoma razmahnile industrijske, trgovinske, obrtniške, turistične in storitvene ter seveda kmetijske dejavnosti. Ambiciozna zamisel, venda uresničljiva. Seveda pod strogim pogojem, da deželna uprava zares prisluhne potrebam in zahtevam področij, ki so pretekla desetletja veljala za neusahljiv vir delovnih rok (izseljencev).

Odbornik Zanfagnini je strokovnjakom OECD orisal deželni finančni in razvojnogospodarski načrt. Povedal pa je tudi, da prihodnje leto zapade rok finančne pomoči EGS po potresu oškodovanim krajem, da bo naša dežela z druge strani še naprej lahko deležna denarnih prispevkov iz evropskega socialnega sklada in da je vlada Furlanije - Julijske krajine zaprosila rimsko vlado, naj naše dežele ne izbriše s seznama regij, ki so deležne podpor iz evropskega sklada za razvoj zaostalih dežel. Coloni pa je še prej dejal, da je potres povzročil za 4.000 milijard lir škode, da je državna blagajna doslej prispevala za obnovo 3.000 milijard lir, da je torej sredstev še vedno premalo. Ni pa seveda omenil goljufij na škodo preživelih po seizmični katastrofi: za to je posredno poskrbel eden od prisotnih, ko je namignil na zlorabo učinkov potresa.

V Furlaniji, Karniji, Reziji, Kanalski dolini in Nadiških dolinah krepko primanjkuje delovnih mest, kmetijstvo pa, v katerem bi se dale zaposliti velike množice, je tako rekoč zamrlo. Izseljenci bi se radi vrnili, ne bi pa hoteli zabresti v temo. Zaenkrat jim je lahko v uteho, če se smemo tako izraziti, da naravni prirastek peša: od leta 1965 do lani je število rojenih padlo od 16.000 do 10.500. (dg)

V galeriji Planetario otvoritev razstave Emilia Vedove

Danes ob 18.30 bodo v galeriji «Planetario» odprli osebno razstavo slikarja Emilia Vedove, ki jo bo v umetnikovi prisotnosti komentiral kritik Pierre Restany.

Emilio Vedova se je rodil v Benetkah 9. avgusta 1919 in je kot samouk začel slikati že kot otrok. Od septembra 1943 je aktivno deloval v odporniškem gibanju v Benetkah in v Rimu, potem pa v Alpah v okviru divizije «Nanetti». Od leta 1946 sodeluje s članki ter umetniškimi socialnimi in političnimi polemikami v raznih revijah. V letih 1967-68 se je udeležil manifestacij študentovskega gibanja, leta 1974 pa je z eseji, članki in okroglimi mizami razvijal državljansko zavest.

ANPIA - ANED — Trst
VZPI - ANPI — Trst - Občine

OB 39. OBLETNICI MUČENIŠKE SMRTI

V nedeljo, 14. decembra 1980, ob 15. uri na Pikelcu - Občine

KOMEMORACIJA

Pinka Tomažiča in tovarišev

Govorila bosta:
MARINO REČENIK
prof. PAOLO SEMA
Predsedovala bo:
MELITA MALALAN
moški pevski zbor SPD Tabor
Sodelovala bosta:
ženski in moški pevski zbor SPD Tabor - Občine

ZANIMIV VEČER NA POBUDO ZDRUŽENJA MOST

Zakoreninjeni predsodki še vedno otežkočajo prijateljstvo med člani tu živečih narodnosti

Gino Brazzoduro o zadnji knjigi Fulvia Tomizze «L'amicizia»

Velik del italijansko govorečega prebivalstva našega mesta še vedno trdoglavo odklanja soočanje s Slovenci, nas prezira ali nas gleda zviška. So pa tudi someščani, ki se skušajo osvoboditi zakoreninjenih predsodkov o kulturni manjvrednosti Slovencev in Slovanov sploh. Priznati moramo, da terja ta korak zbliževanja določeno mero poguma ter vztrajnosti in to še posebno v našem mestu, ki je kljub deklarirani kulturni osveščenosti in omiki prebivalstva marsikdaj zaprto in ozkogledno. O težavnem prijateljstvu med člani dveh etničnih komponent, ki sestavljata prebivalstvo naših krajev, je predsinočnjim spregovoril na povabilo kulturnega združenja Most predavatelj Gino Brazzoduro. Predavatelj, sicer po rodu z Reke, živi že dolgo let v Genovi. S svojimi recenzijami, eseji in poezijami (pred kratkim je izšla njegova pesniška zbirka «Confine») sodeluje pri reviji Most. Povod za predavanje in diskusijo je bilo najnovejše delo pisatelja Fulvia Tomizze «L'amicizia». Kot je v uvodu poudaril Vladimir Vremec, je vsebina knjige (ali vsaj nekateri odlomki) izzvala precejšnje reakcije med slovenskimi bralci, ki se niso strinjali s Tomizzovim prikazovanjem Slovencev. Gino Brazzoduro je v svojem predavanju analiziral zadnje delo tržaškega pisatelja in se zaustavil predvsem pri osvetlitvi odnosov med Slovenci in Italijani

V svojem zadnjem romanu, ki sicer po mnenju kritikov ne dosega veličine prejšnjega dela «La miglior vita», je Tomizza prikazal prijateljstvo med hčerko kraškega gostilničarja Ireno, njenim zaročencem meščanom Alessandrom ter še neuveljavljenim pisateljem Marcom. S slednjim je Tomizza skušal prikazati samega sebe, človeka, v katerem se prepletata istrsko - beneška in slovanska duša, človeka, ki nosi v sebi kmečki istrski svet in z nezaupljivostjo gleda na meščane, katerih predstavnik je v tem romanu Alessandro, Alessandro — mlad bančni uradnik izhajajoč iz tržaške italijanske meščanske družine, ki je podzavestno prepričan v kulturno manjvrednost Slovencev; Alessandro je nosilec italijanske tržaške kulture, ki je ravno toliko «italianissima» kot protislovanska. Mlado slovensko dekle Irena je po mnenju predavatelja življenje v nasprotju z Alessandrovo kulturo (ali lažno kulturo). Na začetku Ireno omamljata Alessandrov sloj in «kultura», na koncu pa se zavestno odtrga od zaročenca in stopi v zakon s slovenskim odvetnikom. Brazzoduro je poudaril, da je Tomizza razgrnil majhnost tržaških Italijanov, ki odklanjajo vse, kar je njim drugačnega in od njih različnega, ki se boijo novosti; Tomizza govori o istih ljudeh, ki svoj čas niso razumeli Itala Sveva, ki si še danes niso postavili problema o stiku s Slovenci in so kljub temu prepričani o višji stopnji svoje kulture. Tomizza je prvi tržaški italijanski pisatelj, za katerega Kras ni neobljudena, skoraj pravljično lepa pokrajina; prvi je, ki se na Krasu sreča s Slovenci. Predavatelj je zaključil svoje predavanje z željo, da bi ta knjiga bila korak k približevanju med tu živečimi Italijani in Slovenci.

Po zanimivem predavanju in stimulativni temi, seveda ni manjkalo diskusije, ki se je osredotočila predvsem na mnenje prisotnih o najnovejšem delu priznanega italijanskega avtorja in na problem odnosa, ki ga italijansko prebivalstvo naših krajev ima do Slovencev.

KD Slavec Ricmanje-Log iskreno čestita pevovodji

VLADU ŠVARI

ob prejemu plakete boja in dela

PRED POROTNIM KAZENSKIM SODIŠČEM

ZARADI NENAMERNEGA UMORA OBSODILI MAURIZIA GRISONA

22-letni Grison, ki je septembra letos zakrivil smrt brata Ferruccia, bo moral po razsodbi presedeti 4 leta

Porotno kazensko sodišče, ki mu je predsedoval dr. Lugnani, je na včerajšnji razpravi zoper 22-letnega Maurizia Grisona, ki je septembra letos zakrivil smrt svojega 24-letnega brata Ferruccia, obtoženca spoznalo za krivega nenamernega umora in je pri tem upoštevalo tudi olajševalne okoliščine. Tako so porotniki, po enournem zasedanju v posvetovalni dvorani, naprtili obtožencu 4 leta, pet mesecev in deset dni zaporne kazni ter ga obvezali na poravnanje stroškov za sodno obravnavo.

Tragični dogodek, zaradi katerega so včeraj obsodili mladega Miljčana, se je pripetil 23. septembra letos v Ulici Forti 1, kjer sta brata Maurizio in Ferruccio živela skupaj s staršema. Oba sta imela za sabo račune s policijo, vendar so bili to le manjši prekrški. Med sabo sta se večkrat hudo sprla.

Dokazano je, da se je tudi tistega usodnega dne vnel prepir zaradi neke banalnosti. Maurizio je srečal Ferruccia v Ul. Battisti pred barom «Cavallino» in ga je opozoril, da je že pozno (bilo je okrog ene ure ponoči) in mu svetoval, naj se vrne domov. Brat je ostro reagiral na nasvet in je Maurizia ranil z nožem, ali ne hudo. Tako sta se razšla in se kake četrt ure kasneje zopet srečala na dvorišču pred domom. Tu sta se spopadla in potem ko sta se lotila eden drugega s pestmi, je Maurizio udaril brata s šopom ključev, ki jih je imel v roki. Le-ta je omahnil na tla in je, kot so kasneje ugotovili z obdukcijo, topo padel na asfaltna tla ter si prebil lobanjo.

Tožilec dr. Coassin je prav zaradi tega dejstva že med preiskavo spremenil obtožbo, in sicer je obtožil Maurizia Grisona nenamernega umora, to pa v obtežilnih okoliščinah. Na včerajšnji razpravi je v svojem govoru uvodoma izrazil globoko sočustvovanje z obtožencem, ki je vse svoje življenje preživel v tako neugodnih razmerah in, tako rekoč ob robu družbe. Kljub temu pa je poudaril, da ni mogoče v tem primeru upoštevati umor kot zakonito samoobrambo in je zato zahteval za obtoženca osem let zaporne kazni.

Odv. Walter Zidarich, ki je Grisona zagovarjal, se je dalj časa ustavil ob opisu družinskih razmer, v katerih je obtoženec dorastel. Pri tem se je navezal tudi na pričevanja Mauriciovega očeta Riccarda in njegove sestre, ki smo jih mogli slišati tudi na včerajšnjem procesu in ki so umorjenega opisali kot nadvse nasilnega človeka. Pred njim so se morali tako starši kot tudi bratje in sestre malodane skrivati, saj se jih je lotil s pestmi tudi za kako malenkost. Zagovornik je tudi poudaril, da se je obtoženi sam spravil v še večjo zagato, saj je takoj po aretaciji, zaradi svoje nevednosti in neizobraženosti, izjavil preiskovalcem, da sta se z bratom sprla, medtem ko bi bil moral reči, da je brata res udaril, toda samo, da bi se pred njegovim nekontroliranim besom branil. Zaradi vsega tega pa je odv. Zidarich predlagal oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov.

Nedvomno je na poroto pri razsodbi vplivalo tudi zadržanje obtoženca, ki med razpravo največkrat ni mogel zadržati solz.

Vsekakor kaže, da bo zagovornik vložil priziv na sodišču druge stopnje.

Drevi bo v Gregorčičevi dvorani v organizaciji Mladinskega krožka iz Trsta, prvo od serije srečanj posvečenih vsem zvrstem lahke glasbe. V tem prvem večeru bo govor o angleški pop glasbi v šestdesetih letih, prisotni pa bodo poslušali plošče, kratko razlago ter tudi sami dodali svoja mnenja in misli o določenem argumentu. Ta srečanja se bodo nato še vrstila

Samotna smrt Bazovca

Okrog 11. ure so včeraj zjutraj našli v spalnici stanovanja s hišno številko 84 v Bazovici 57-letnega Radislava Zagarja, ki je tam stanoval.

Zdravnik Rdečega križa je ugotovil, da je smrt nastopila kakih 48 ur prej. Na truplu ni bilo poškodb, tako domnevajo, da gre za naravno smrt. Vsekakor je še v teku preiskava in šele z obdukcijo bodo ugotovljeni pravi vzroki.

Zagar je bil invalid, ni bil poročen in je živel sam. Našli so ga zaskrbljeni sorodniki, ki ga nekaj časa niso videli in so ga včeraj poiskali na domu.

VČERAJ V ULICI DAMIANO CHIESA

Moški umrl zaradi pomanjkanja kisika

45-letnega Lucia Persellija so našli mrtvega v njegovem stanovanju, medtem ko so ženo in sina pravočasno rešili in prepeljali v bolnišnico

Zaradi pomanjkanja kisika in vdihavanja ogljikovega dvokisa je včeraj umrl v svojem stanovanju 45-letni brezposelni mesar Lucio Perselli, medtem ko so njegovo 45-letno ženo Marialuigio Celentano in 17-letnega sina Paola prepeljali na oddelek za oživljanje oziroma na oddelek za nujne medicinske posege. Njuno stanje se je na srečo naglo izboljšalo, tako da so zanju zdravniki že izrekli sedemdnevno prognozo okrevanja.

Preiskovalci do sedaj še niso ugotovili do potankosti, kaj se je pravzaprav dogajalo včeraj zjutraj oziroma popoldne v stanovanjski hiši 66 v Ul. Damiano Chiesa, saj jim edini, ki je lahko govoril in ki je tudi poklical reševalce, ni mogel vsega pojasniti.

Reševalce je namreč poklical 20-letni Carlo Perselli, ki je našel nezavestno mater na stopnicah, očeta pa negibnega v postelji. Le-ti so z zdravnikom dr. Giansantejem ugotovili, da je moški mrtev in da zanj ni več pomoči, žensko in Carlovega brata, ki je omamljen ležal v postelji, pa so dali takoj prepeljati v bolnico.

Dr. Giansante je ugotovil, da je Lucio Perselli izdihnil 12 ali največ 16 ur prej. Povedal pa je tudi, da je bilo v stanovanju zelo vroče: vsa okna so bila namreč zaprta in v kuhinji, ki je v pritličju, je gorel kotel za ogrevanje.

Možje letečega oddelka so seveda takoj zaslišali Carla. Ta jim je povedal, da se je včeraj prvič prebudil okrog pol petih zjutraj, ker je slišal stokanje. Vstal je in našel nezavestno mater na stopnicah. Skušal jo je spraviti k zavesti in ko mu to ni uspelo, se je odpravil nazaj v posteljo. (Poudaril je, da si svojega ravnanja sploh ne more pojasniti.) Ko pa se je okrog 16. ure zopet prebudil, je poklical pomoč.

Po laboratorijskih izvidih so zdravniki glavne bolnice ugotovili, da sta Marialuigia Celentano in sin Paolo vdihala 30 odstotkov ogljikovega dvokisa, kar ju je omamilo. Preiskovalci tudi domnevajo, da se je prav ženska prva prebudila in da je hotela odklopiti ogrevanje, ko se je končno zgrudila.

Danes bodo vsekakor še enkrat zaslišali Carla Persellija, da bi mogli dokončno pojasniti tragično zadevo.

Lucio Perselli

Po dolgem in mučnem trpljenju nas je v 43. letu starosti zapustil naš dragi

LUCIANO LEGIŠA

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 12. t.m., ob 13.30 iz mrtvašnice tržiške bolnišnice naravnost v cerkev v Mavhinjah.

Žalostno vest sporočajo: žena Lucija, hčerka Patricija, sinova Nevio in Gianni ter drugo sorodstvo

Vižovlje, 12. decembra 1980

V častitljivi starosti nas je zapustila naša draga teta

MARIJA ŠTOLFA vd. GRILANC

Pogreb nepozabne pokojnice bo jutri, 13. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice in ob 14.30 iz proseške cerkve.

Žalostno vest sporočajo nečakinja Pepka z družino, brat Karlo, sestra Pepka, svakinja Ivana in drugi svojci

Prosek, Salež, 12. decembra 1980

PO TRIDNEVNI RAZPRAVI V PORTOROŽU

Spodbudni rezultati zasedanja mešane komisije za cestni promet

Razumevanje jugoslovanske strani za težave italijanskih avtoprevoznikov na obmejnem pasu - Obveza za čim hitrejše reševanje še nerešenih vprašanj

V Portorožu se je včeraj končalo tridnevno zasedanje mešane jugoslovansko-italijanske komisije za cestni promet. Jugoslovansko delegacijo je vodila članica zveznega komiteja za promet in zveze Keti Čomovska, italijansko pa generalni direktor za civilno motorizacijo pri ministrstvu za prevoze Gaetano Danesi.

Pri ugotavljanju položaja v potniškem prometu sta se obe strani strinjali, da se ugodno razvija in da ni nobenih odprtih vprašanj. Italijanski predstavniki so se strinjali z jugoslovanskim predlogom, da bo potrebno cene prevoza potnikov na dinarskem področju prilagoditi stopnji inflacije. To pa pomeni, da se bo cena prevoza podražila od dosedanjih 60 na 90 par po kilometru.

Precej pa je bilo odprtih vprašanj na področju blagovnega prometa in to na bilateralnem, tranzitnem in na maloobmejnem področju. Obe strani sta se strinjali, naj bi bil za prihodnje leto enak kontingent kot letos, saj tako Italija, predvsem pa Jugoslavija, nista izkoristili vseh dovoljenj. Zlasti slabo je zastopano avtoprevozništvo v maloobmejnem blagovnem prometu in tu bi se morali po mnenju komisije obe strani bolj angažirati. Izjema je le italijanski tranzit prek jugoslovanskega ozemlja, kjer so izkoristili vseh 6 tisoč dovoljenj in predlagali povečanje kontingenta za 4 tisoč. Jugoslovanska stran je tu pokazala pripravljenost za povečanje kontingenta za 500 dovoljenj, o nadaljnjih številkah pa bodo še razpravljali v okviru možnosti.

Na sestanku so precej govorili o položaju, v katerem so se znašli italijanski obmejni avtoprevozniki, predvsem na Goriškem. Jugoslovanski predstavniki so v zvezi s tem opozorili na razne dezinformacije o nekakšni prepovedi opravljanja teh uslug v Jugoslaviji, kar sploh ni res. Nasprotno se Jugoslavija na vse načine prizadeva reševati odprta vprašanja v obojestransko korist. Naj s tem v zvezi omenimo določeno število stalnih dovolilnic v bilateralnem prometu in da lahko majhni kamioni do 3 in pol tone nosilnosti prevažajo blago celo brez dovolilnic. Res pa je, da so zdaj nastopile težave zvezi z gospodarskim položajem v Jugoslaviji, predvsem pa zaradi pomanjkanja deviz. Zato se Jugoslavija zdaj prizadeva v večji meri izkoristiti transportne parke domačih podjetij ter se bolj kot doslej preusmeriti na železnico.

Ne glede na vse to, so jugoslovanski predstavniki poudarili, da razumejo položaj tudi na drugi strani meje. Zato so predlagali tesnejše recipročno sodelovanje med transportnimi podjetji in organizacijami na obeh straneh meje, pa tudi v širšem jugoslovanskem prostoru. V zvezi s tem so tudi podprli predlog italijanskih predstavnikov o ustanovitvi skupne komisije, ki bo proučevala vsa odprta vprašanja in posredovala konkretne predloge vladam obeh držav. V zvezi z nekaterimi neporavnanimi računi za italijanske prevozniške storitve v Jugoslaviji so jugoslovanski predstavniki obljubili, da bodo skušali zadevo v najkrajšem času rešiti.

Celotno delo komisije je potekalo ves čas v vzdušju medsebojnega razumevanja in velike pripravljenosti, da se tudi nerešeni problemi kmalu uredijo ob upoštevanju načela recipročnosti.

L. O.

OSEM MESECEV STAR IN DOBER DOKUMENT

Predlogi sindikalne federacije za gospodarsko rast Goriške

Sindikati se kot samostojen dejavnik vključujejo v pogovore o težavnem vprašanju, ki ga različne sredine vodijo «na razdaljo» preko sredstev množičnega obveščanja

Enotna sindikalna federacija se pojavlja v goriški javnosti z novim dokumentom. Z njim pojasnjuje svoje stališče do poglavitnih razvojnih vprašanj naše pokrajine. Svoje poglede do njih je povedala že ob zaprilski stavki. Izpostavila jih je tudi na pogovorih z gospodarskimi, družbenimi, upravnimi in političnimi sredinami, vendar dalje od besed ni prišla. Sindikati zato obsojajo dosedanjo politiko zasebnih in javnih podjetniških krogov, ki ni podprta s konkretnimi pobudami za povečanje zaposlenosti.

S pričujočim dokumentom se sindikalno gibanje vključuje v javno razpravo, da izpodbije namigovanja na preveč posplošene sindikalne zahteve, predvsem pa zato, da se vključi v razpravo, ki se o važnih vprašanjih vrši na razdaljo, predvsem preko sredstev množičnega obveščanja.

Sindikati s tem v zvezi poudarjajo, da so prav v zadnjem razdobju v prvi osebi angažirani pri vodenju nekaterih sporov v kriznih podjetjih. Njihova dejavnost teži k uravnovešenim posegom na celotnem deželnem prostoru, k takšnim javnim posegom v korist gospodarstva v naši pokrajini, ki niso podobni preživeli socialni pomoči, ampak hočejo v povsem novi obliki uresničevati program gospodarskega razvoja in zaposlovanja na Goriškem.

TRŽIŠKO PRISTANIŠČE

Razvoj pristanišča predstavlja nosilni element razvoja celotnega območja. Sindikat predlaga zasego vsega razpoložljivega prostora na obali ter v njenem zaledju, da se zgradi novi del obale, v njenem zaledju pa objekti za skladiščenje blaga ter njegovo predelavo, kar bi povečalo možnost zaposlovanja. Posebno podjetje naj postane mešana delniška družba z večinskim paketom javnih lastnikov. S pravilnim odnosom med zasebnim in javnim sektorjem bi opravili iskanje parcialnih interesov, ki preprečujejo izvajanje širokopoteznih načrtov.

CESTNE POVEZAVE

Cestne in druge komunikacije niso pospeševale naložb v proizvodne namene. Da bo to možno, je potrebno zgraditi ločniški most, novo državno cesto (56 bis) proti Vidmu, cesto v industrijsko cono. Ukiniti je potrebno plačevanje cestnine na avtomobilski cesti Mošćenice-Vileš ter tako omogočiti hitre prevoze med Trstom, Tržičem in Gorico, še zlasti pa med pristaniščem v Tržiču ter bodočim suhozemskim terminalom v Gorici. Odpraviti je potrebno vojaške služnosti ter okrepiti ronško letališče in ga s hitro cesto priključiti na avtocesto. Namestiti je drugi železniški tir med Krminom in Redipuglio ter zgraditi industrijske tire do pristanišča, avtoporta in industrijskih con v Gorici in Krminu.

TURIZEM

Izkoristiti obalo za izgradnjo predvidenih marin, vključiti obalo med Trž.čem in Punto Sdobbo v turistični razvoj predviden v deželnem načrtu, izvesti pobude v agroturizmu ter ovrednotiti termalne vode.

OSIMO

Celovito izvajanje osimskega sporazuma bo pospeševalo italijansko-jugoslovansko sodelovanje ter omogočilo nove investicije v goriško pokrajino. Iz tega razloga je potrebno dokončati mejni prehod štandrež in avtoport. Dežela naj se izjasni glede lokacije mešane industrijske cone ter naj povabi osrednjo vlado, da poišče alternativne lokacije. Pri tem pa Posočja ni mogoče enostavno izključiti. Samo tako bo mogoče premagati sedanjo mirujočo fazo.

INDUSTRIJSKE IN OBRTNIŠKE CONE

Denar za proizvodne namene se mora vlagati izključno samo v industrijske cone v Gorici, Tržiču in Krminu. Tako bo mogoče racionalno ob obratih graditi in izkoriščati družbene objekte kot so menze, otroški vrtci, zdravstvene ustanove. Ustanovam, ki te cone vodijo, naj se zagotovijo sredstva za razlaščanje zemlje. V Gorici je nove površine mogoče dobiti tudi z razlastitvijo neuporabnega dela letališča ob Tržaški cesti. Možna je nadalje razširitev industrijske cone na desni breg Soče. Občinske uprave naj poskrbijo za površine namenjene obrtniški dejavnosti. Pri tem pridejo za določene obrtniške dejavnosti v poštev tudi zgodovinska središča.

KMETIJSTVO

Kmetijsko dejavnost je potrebno ovrednotiti s kmetijskimi conskimi načrti. Zemljo ustanove Tre Venezie in državno zemljo naj obdelujejo zadruge in zlasti nezaposleni mladinci. Potrebno je zaustaviti propadanje Prevala na območju Ločnika in Krmina, razvijati vrtnarstvo ter ga povezovati z urbanimi središči, v soglasju z jugoslovanskimi oblastmi uporabljati vodo za namakanje, zavarovati kmečko gradnjo in demokratizirati namakalne konzorcije.

GRADBENIŠTVO

Na tem pomembnem področju je potrebno dokončati začete objekte (bolnišnice, ceste) ter se odločiti za gradnjo novih javnih objektov, izvesti desetletni načrt stanovanjskih hiš in z demokratičnim nadzorom preprečevati gradbene špekulacije.

V sklepnem delu dokumenta je beseda še o prosti coni in o kreditni politiki. Zadnji dve poglavji bomo objavili v jutrišnji številki.

Z novim letom spet pouk v rupenski šoli

Dela na šolskem poslopju v Rupi so, razen nekaterih malenkosti, končana. Pouk se bo v obnovljenih prostorih predvidoma pričel po božičnih počitnicah, tako računajo na občini. Slovesnost ob vselitvi pa bo predvidoma 10. januarja. Trenutno poteka pouk za šolarje iz Rupe in Peči v šoli v Sovodnjah, en razred pa je začasno nastanjen v prostorih občinske knjižnice.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci, tel. 22 68.

V TOREK V GLEDALIŠČU VERDI

Nastop Novogoričanov je bil prijetna osvežitev

Zaslužili bi si večjo prisotnost občinstva

Gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice v goriškem Verdiju z dramo sodobnega angleškega pisca Briana Clarka (delo, s katerim je PDG nastopilo v sredo, se imenuje «Čigavo je moje življenje») je predstavljalo pomembno osvežitev letošnjega abonmaja, ki ga skupno prirejajo Stalno slovensko gledališče ter dve osrednji kulturni organizaciji. Osvežitev zaradi novih obrazov in novih oblik posredovanja nekega sporočila, osvežitev tudi zaradi predstavljene teme o evtanaziji, se pravi pospešitvi smrti na bolniško posteljo zaradi prometne nesreče priklenjenega neozdravljivo bolnega paralitičnega človeka, ki bi mu napravili neprecenljivo uslugo, če bi ustregli njegovi želji, da ga pustijo umreti, ker bi samo tako v dostojanstvu rešil svoj problem. Čigavo je torej življenje? Je last tistega, ki mu ga je vdahnila narava, ali imajo morda nad njim neomajno oblast zdravniki, družba.

Za gostovanje navogoriškega gledališča je vladalo med goriškim občinstvom dokajšnje zanimanje, vendar po udeležbi na predstavi tega ne bi mogli reči. Obiskovalcev je bilo in tudi zadovoljni so bili s predstavo, vendar bi si nastop Novogoričanov zaslužil večjega priznanja.

Ob tem se nam vsiljuje ugotovitev, da so organizatorji letošnje gledališke sezone prodali manj abonmajev kot prejšnje leto, skoraj gotovo zato, ker zaradi neurejenih razmer v Gorici gledališča prepogosto menjavajo svojo matično hišo. Gledališka, kot vsaka druga dejavnost, potrebuje nekatere pogoje, da se lahko uveljavi, med temi pa sta tradicija in stalna navezanost na neko hišo prav gotovo poglavitna. Potrebno je, da se gledališki obiskovalci navadijo hoditi v hišo, v kateri so doma in v kateri se dobro počutijo. Tudi to je sestavni del kulture. Upajmo, da bomo te pogoje v Gorici zagotovili čimprej. Tudi to in morda še zlasti to bo predstavljalo pomembno pomagalo za razvijanje in utrjevanje naše narodnostne zavesti.

Koncert srednjeveške glasbe v avditoriju

Prihodnji glasbeni večer, na sporedu bo v soboto, 13. decembra ob 20.30 v deželnem avditoriju v Gorici, bo namenjen predstavitvi glasbenih stvaritev italijanskega trecenta. Na povabilo goriške občinske uprave bo namreč v avditoriju nastopila znana milanska skupina «Musicanti», ki je koncertno udejstvovanje začela šele pred kratkim, a se je na področju poustvarjanja srednjeveške glasbe že močno uveljavila. V skupini sodelujejo Maurizio Padovan, Maurizio Mingardi, Umberto Mosca, Angelo Maffezzoli, Alberto Rossi, Roberto Gallina in Candace Smith.

Naj kot zanimivost navedemo še to, da se člani skupine Musicanti na svojih koncertih poslužujejo starinskih instrumentov, ki so že zdavnaj iz rabe.

Skupina Musicanti je letos priredila že vrsto koncertov v različnih krajih, v sodelovanju z društvom Glasbene mladine Italije, ki sodeluje tudi pri organizaciji Koncerta v Gorici.

V soboto bomo mladim glasbenikom z zanimanjem sledili v deželnem avditoriju.

Čestitke

Danes goduje ALJOŠA KUZMIN iz Sovodenj. Ob priliki mu iz srca čestitajo teti Blanka in Ana, stric Aldo, sestrična Viviana in bratranec Damjan.

Prosveta

V Domu Andreja Budala v Štandrežu bo jutri, v soboto, 13. decembra, ob 20.30 na pobudo domačega prosvetnega društva «Oton Župančič» in Glasbene matice klavirski koncert Silvie Zazzero in Borisa Stacula.

Prosvetno društvo «Oton Župančič» priredi 31. decembra v Domu Andreja Budala tradicionalno Silvestrovanje. Rezervacija miz od ponedeljka, 15. decembra, vsak večer od 17. do 19. ure v domskih prostorih.

Godba na pihala «Kras» iz Doberdoba obvešča, da se je pričel reden pouk in to vsak ponedeljek od 14.30 do 19.; vsak četrtek in soboto od 14.30 do 18.30. Ob sobotah bo pouk samo za učence prvega letnika in se morajo k prvi lekciji javiti skupaj s starši.

Razna obvestila

Sovodenjska občinska uprava vabi danes, 12. t.m., ob 20. uri na srečanje z občani v Sovodnjah. Vaški posvet bo ob 20. uri v občinski sejni dvorani, namenjen pa je predvsem prebivalcem Sovodenj.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Ho fatto splash». M. Nichetti. Barvni film.
CORSO 17.30—22.00 «Count down — dimensione zero». K. Douglas in K. Ross. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Le 4 porno amiche». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Mia moglie è una strega».
PRINCIPE 17.00—22.00 «The blach hole — il buco nero».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.45—20.30 «Tako sem se vrnil». Madžarski film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Galaktika vsemirska postaja». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Ubij me nežno». Slovenski film.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna S. Antonio, Ul. Romana, tel. 40-497.

Gledališča

AVDITORIJ
Danes, 12. t.m., ob 20.30 bo na sporedu predstava Adèle Cambrie «V začetku je bil Marx» iz cikla štirje italijanski avtorji. Rezervacije pri osrednji blagajni.

* * *

V nedeljo ob 11. uri peti koncert v okviru cikla na pobudo gledališča Verdi v sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in Teatrom Stabile. Komorni orkester gledališča bo nastopil v zmanjšani zasedbi godalnega kvarteta. Fernanda in Giorgio Selvaggio (violini), Paolo Longo (viola) in Severino Zannerini (violončelo) bodo izvajali dve temelji deli iz literature za to zasedbo: Haydnov Kvartet v D duru za godala op. 64 št 5 imenovan «Škrjanec» in Dvořakov Kvartet v F duru za godala op 96 imenovan «Amerikanec».

Pri osrednji blagajni v pasaži Protti se nadaljuje prodaja vstopnic po nespremenjeni ceni tisoč lir.

ROSSETTI
Danes ob 20.30 gostuje Stalno gledališče iz Aquile z Gombrowiczevo «Opereto». V abonmaju odrezek 2 (izmenično). Zadnja predstava.

* *

Od jutri, sobote, 13. t.m., dalje predstave Federica Garcie Lorce «Dom Bernarde Albe» z Lillo Brignone v glavni vlogi. Nastopajo še Elsa Vazzoler, Maria Teresa Bax, Sofia Amendola, Lu Bianchi, Maria Grazia Suchi, Susanna Marcomeni, Lucia Modugno, Giusy Carrara, Flavia Borelli, Dina Signori in Maria Pecchinelli. Režija Giancarlo Sepe, scena in kostumi Maurizio Balò, glasba Arturo Annecchino.

Predstave bodo do nedelje, 21. t.m., s popustom 50 odst. za abonente, ki so že izkoristili odrezek št. 2.

VERDI
Danes ob 20. uri (red E za parter in red A za galerije) bo na sporedu peta predstava Straussove opere «Salome». Dirigira Gert Mèditz, za režijo je poskrbel Alberto Fassini.

Pri blagajni gledališča je od danes na razpolago še nekaj vstopnic.

TEATRO CRISTALLO
V Teatro Cristallo v Ul. Ghirlandaio nastopa vsak dopoldan od 11.30 za osnovne in srednje šole baletna skupina gledališča Verdi pod vodstvom koreografa Flavia Bennatija. Med solisti nastopa znana jugoslovanska baletka Vesna Bukorac in plesalec rimske Opere Tuccio Rigano. Ostali solisti so Alessandra Bianchini, Michele Ellis, Paolo Duro in Bruno Malusà. Program je razčlenjen na panoramski pregled treh stoletij baleta in je zelo primeren za mladino. Program obsega plesno suito iz Haendlovih oper «Alcina» in «Ario dante», odlomke iz «Samota» Duke Ellingtona: passo double iz Mincusovega «Don Kihota» in moderni balet «Rumming» na glasbo Eumirja Deodata.

Vstopnice bo treba rezervirati pri tiskovnem uradu gledališča Verdi (tel. 62-931).

Kino

Ariston 16.30 «Corpo a cuore». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Eden 17.00 «L'uomo ragno sfida il drago». Barvni film.
Ritz 16.30 «Il pap'occhio». S. Annichiarico, R. Arbore, R. Benigni, Le sorelle Bandiera. Barvni film.
Excelsior 16.00 «Il buco nero». Fantastični film.
Grattacielo 16.30 «Delitto a Porta Romana». Tomas Milian, Bombolo. Zabavni film.
Fenice 17.00 «Oltre il giardino». Peter Sellers.
Aurora 16.30 «Cruising». Al Pacino. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 «Porno relations». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Capoblanco». Charles Bronson. Barvni film.
Capitol 16.30 «Mia moglie è una strega». Renato Pozzetto, Eleonora Giorgi. Barvni film.
Moderno 16.00 «La paura nella città dei morti viventi». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 16.30 «Helga e le calde compagne». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Volta 17.00 «Le depravate del piacere». Prepovedan mladini pod 18. letom.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK - KONTOVEL

PRIREJA V DNEH 12., 13. IN 14. DECEMBRA

RAZSTAVO SLIKARJA NAIVCA CLAUDIA CLARIJA

Otvoritev danes, 12. t.m., v Kulturnem domu na Proseku ob 20.30 z nastopom pevskega zbora Vasilij Mirk in harmonikaškega ansambla Glasbene matice - podružnica Prosek-Kontovel.

Urnik razstave: danes, 12. t.m., od 8.30 dalje; jutri, 13. t.m., od 10. do 13. in od 16. do 19. ure; v nedeljo, 14. t.m., od 10. do 18. ure

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM

Gostovanje PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA NOVA GORICA

BRIAN CLARK

ČIGAVO JE MOJE ŽIVLJENJE?

Režija: DUŠAN MLAKAR

danes, 12. decembra, ob 16. uri ABONMA RED H in RED I
danes, 12. decembra, ob 20.30 ABONMA RED A - premierski
jutri, 13. decembra, ob 20.30 ABONMA RED B - prva sobota po premieri — ABONMA RED F - druga sobota po premieri
v nedeljo, 14. decembra, ob 16.00 ABONMA RED C - prva nedelja po premieri — ABONMA RED G - popoldan na dan praznika

Ker so abonmaji združeni, prosimo abonente redov , C, F in G, da dvignejo nove številke sedežev v Kulturnem domu vsak delavnik, od 10. do 12. ure ali eno uro pred pričetkom predstave.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom balkonska dvorana izven abonmaja

DACIA MARAINI

ŽENSKI NA PODEŽELJU

(enodejanka)

režija: BORIS KOBAL

Jutri, 13. decembra, ob 18.30

Zaradi omejenega števila sedežev svetujemo, da si vnaprej priskrbite rezervacije.

Predstava traja eno uro in 15 minut. Rezervacija vstopnic vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, telefon 734-265.

PD LIPA - BAZOVICA

prireja danes, 12. t.m., ob 20.30 v prostorih Bazoviškega doma večer na temo

«ŽENSKE SE PREDSTAVIJO»

Nastopil bo ženski pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline, brali bodo izvirne črtice Mime Kapelj - Rapotec, prikazali prizore v narečju iz domačega življenja ter kratko igrico «Gospod petelin».

Vljudno vabljeni!

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 12. decembra
ALJOŠA

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.21 — Dolžina dneva 8.44 — Luna vzide ob 11.09 in zatone ob 21.17

Jutri, SOBOTA, 13. decembra
LUCIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 5,6 stopinje, najnižja 2,8 ob 18. uri 5 stopinj, zračni tlak 1028,9 mb pada, brezvetrje, vlaga 75-odstotna, nebo oblačno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 9,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Lamanuzzi, Giulia Mocenigo, Fabiana Piano, Erica Coletti, Angelo Pezzolla, Marco Rossi, Davie Pinatti.

UMRLI SO: 76-letna Bruna Sacchetti vd. Perrone, 90-letna Maria Stopar vd. Calzi, 65-letna Maria Grudeni, 75-letni Renato Salesia, 76-letna Giovanna Schupanz por. Muradori, 91-letna Elisabetta Premuda, 61-letni Giacomo Siega, 66-letni Rodolfo Fissi, 86-letni Marco Cosulich, 81-letna Vittoria Furlan, 74-letna Marcella Franco por. Garofalo di Camilla, 72 letni Francesco Salvango.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Erta S. Anna 10, Ul. S. Cilino 36.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 7.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od do 8 ure tel. 73267, predpraznična od 14 do 21 ure in praznična od 8 do 20 ure, tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209197; Žavlje tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OSMICO je odprl Ignacij Štranj - Križpot 84. Točil belo in črno domačo kapljico.

PEPE DACOV iz Doberdoba (Rimska ulica) je odprl osmico. Toči belo in črno vino lastne proizvodnje.

NUJNO potrebujem opremljeno sobo v središču mesta ali v Barkovljah. Telefonirati v večernih urah na št. 544-21.

TRIČLANSKA družina v Logu išče gospodinjsko pomočnico trikrat tedensko po tri ure. Telefonirati na št. 813878.

PRODAM električni harmonij znamke ero v dobrem stanju. Telefonirati ob uri kosila na št. 220-397.

V SOBOTO, 6. t.m., sem v večernih urah na Opčinah izgubil desno smučarsko rokavico temno modre barve. Poštenega najditelja prosim, da se javi na telefonsko številko 213-410 ob urah kosila.

EDINSTVENA PRILIKA: stružnica lesenih tal 160 mm in 300 mm; kombinirka s 4 programi za obdelavo lesa; žaga cirkularka. Bevilacqua, Ul. Conti 9 — Trst — tel. 793071.

KUPIM na Krasu staro hišo, tudi če je v slabem stanju. Telefonirati vsak dan v večernih urah na št. 22-92-30.

NA PRODAJ stanovanje v mirnem in razglednem kraju, v neposredni bližini mestnega središča, 2 spalnici, dnevna soba, kuhinja, kopalnica, shramba, 2 balkona, klet, skupna terasa, podstrešje, parkirišče ter zelene površine, vseljivo julija 1981. Telefonirati na št. 742-717 od 13. do 16. in od 19. do 21 ure.

PRILETNA Slovenka, vdova, išče stanovanje pri Svetem Ivanu. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Slovenka».

KORISTNA INVESTICIJA TRŽIŠKE OBČINE

V Tržiču preurejajo za gledališke potrebe nekdanjo kinodvorano-teater Azzurro

Občinska uprava je od prejšnjih lastnikov dvorano odkupila - Uporabna bo čez leto in pol dni

Konec prihodnjega leta bo tudi Tržič razpolagal s primerno gledališko dvorano, ki bo seveda služila tudi za koncerte in kinematografske predstave. V teku so preurejevalna dela v poslopju nekdanje kinodvorane Azzurro, ki jo je tržiška občina odkupila pred nekaj leti za približno 110.000.000 lir. V tej kinodvorani so poleg filmskih predstav občasno imeli tudi koncert raznih zborov, operne predstave in tu pa tam tudi nastope gledaliških skupin, vendarle je posebno za gledališče bila dvorana skoro neuporabna, saj je bil oder zelo ozek.

Ko je prejšnji lastnik sklenil, da dvorano proda jo je odkupila, kot smo že omenili, občinska uprava.

Stopili so v stik s stalnim tržaškim gledališčem in se sporazumeli, da preuredijo dvorano, tako da bo primerna tudi za gledališke prireditve. To gledališče je na svojih turnejah po deželi v Tržiču nekaj časa nastopalo v dvorani oratorija San Michele, vendarle tudi tam ni bil oder primeren. Župan Blasig in odbornik za kulturo De Mauro sta nam povedala da se sedaj približno 500 ljudi iz Tržiča vozi na gledališke predstave v Trst.

Načrt za popravilo, za popolno preuredbo notranjosti dvorane, so tako izdelali po navodilih tržaške gledališke hiše in delo so zaupali tržaškemu gradbenemu podjetju Zini e Rosenwasser. Za vsa dela bodo porabili več kot eno milijardo lir. Dežela jim je dala, iz sklada za finansiranje gledaliških dvoran, le 160 milijonov lir in seveda upajo, da bo iz teh virov prišlo še kaj denarja, sicer pa bi morala tržiška občina sama naložiti si tako veliko breme.

Kot smo se sami prepričali na kraju samem, so dela v polnem teku. Imeli so veliko težav ker so znižali parter in so ob tem trčili na trdo kraško skalo. Pogled na oder bo seveda boljši, kot je bil do slej, oder so precej povečali, za potrebe odra bodo uporabili tudi stranske hiše, ki jih je občina odkupila. Ohranili bodo tudi balkon. V gledališču bo 500 sedežev.

Povedali so nam da bodo dela končana do jeseni 1981. Takrat naj bi se v novi dvorani pričelo živahno kulturno delovanje, ki pa ne bo namenjeno samo gledališkim nastopom, marveč tudi koncertom, opernim prireditvam in kinematografskim predstavam. Doslej razpolagajo v Tržiču le s prireditvenimi prostori na prostem in so zato morali imeti prireditve pod okriljem občine v poletnem času kar na glavnem mestnem trgu.

Dvorana pa bo služila ne le prebivalcem Tržiča, marveč tudi prebivalcem vsega tržiškega okoliša. Ker je Slovencev na Laškem kar precej lahko že sedaj upamo, da bo lahko kdaj pa kdaj v tem gledališču tudi kaka slovenska prireditev.

Matineja v goriškem avditoriju

Ciklus nedeljskih koncertov 1980, ki jih prireja Kulturno društvo «Rodolfo Lipizer» se je preteklo nedeljo zaključil z enakim uspehom kakor prejšnjih pet nastopov. Pianist Carlo Jose Seno nam je s svojim recitalom, celotno posvečenim Chopinu, dal zares kakovostno interpretacijo skladateljevega sveta in romantične atmosfere njegovega časa. Izvajatelj, ki je dolgo nastopa na koncertih in se v zadnjem času izpopolnjuje v Parizu, se med izvajanjem popolnoma poglobi v Chopinovo ustvarjalnost, ki se ji uspe čudovito prilagoditi. Že s prvimi takti Preludija v C duru op. 45 je Seno pogodil Chopinovo liričnost do svojega bistva in jo še poglobil v Baladah v G molu in F duru.

V drugem delu koncerta so izzveneli precioze velikega ramantičnega skladatelja v njegovem Nokturnu v E molu, nato pa še v treh študijah, podanih s polno ekspresivnostjo. Poloneza «Eroica», ki je zaključevala program, je najbolj navdušila občinstvo, i je vztrajno zahtevalo še dodatek in ga s ploskanjem doseglo.

V nedeljo 14. decembra, bo še en koncert, a izven abonmaja. Nastopila bosta sopranistka Marija Erato in pianist Andrea Botti z izborom znanih opernih in komornih skladb.

V predavalnici ZSKD v Ulici della Croce 3 bo danes, 12. decembra, ob 20. uri predstavitev in predvajanje igranega filma

POMLADNI NASMEHI

To je prvi igrani film v našem zamejstvu. Režiral ga je Marko Sosič iz Trsta, nastopajo kot igralci Silvij Kobal, Adrijan Rustja, Drago Gorup in Ingrid Žerjal. Kostume je izbrala Marija Vidau, scenograf je Jurij Žerjal, dialogi Miroslav Košuta, scenarij Marko Sosič. Produkcija agencije Alpe Adria. Po predvajanju bo debato vodil prof. Darko Bratina.

V Rupi je umrl Maks Pavletič

Na svojem domu v Rupi, je v sredo ponoči, v 83. letu, preminil Maksimiljan Pavletič, Maks po domače, skromen in pošten, predvsem pa zaveden Slovenec. Pokopali ga bodo danes, ob 14.30 na domačem pokopališču.

Maks se je rodil 24. februarja 1898. leta ter se še mlad izučil za čevljarja, kakor večina Mirencev in prebivalcev bližnjih vasi, v tistih davnih časih, ko je bilo težko najti zaposlitev izven domačega kraja.

Leta 1922 se je poročil z Alojzijo Rožič iz Mirna. Družina se je večala, saj se je v zakonu rodilo pet otrok, dva fanta in tri hčerke, in dohodki čevljarja so postali preskromni. Zato se je Maks lotil po malem kmetovanja, posebno veselje pa je imel z rejo živine.

Kljub temu, da ni bil več v fantovskih letih, je med vojno aktivno sodeloval v nekaterih akcijah med narodnoosvobodilnim bojem, v partizane pa sta odšla tudi sinova Maks in Srečko. Maks je padel na Vogrskem leta 1944. Srečko pa je po vojni sodeloval v mladinskih delovnih brigadah, na železniški progi Brčko-Banovići.

Maks je zmeraj rad delal, pravijo tisti, ki so ga poznali. Tak je bil tudi zadnja leta, ko so ga sicer moči nekoliko zapustile, a je še zmeraj marsikaj postoril okrog hiše. V sredo pa je nanadoma preminil. Naj mu bo teh nekaj vrstic v spomin, sorodnikom pa iskreno sožalje našega uredništva in uprave.

Srečni otroci v novem vrtcu

Kot smo že poročali, so že približno dva tedna otroci iz severozahodnega dela mesta Gorice v novem otroškem vrtcu v Ulici del Brolo. Na sliki vidimo skupino teh malih otrok med opoldanskim kosilom v prostorni jedilnici

Naznanjamo žalostno vest, da je v 82. letu starosti umrl

MAKS PAVLETIČ

IZ RUPE

Pogreb bo danes, v petek, 12. decembra, ob 14.30 iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Žena Alojzija, sin, hčere, brat in drugo sorodstvo

Rupa, 12. decembra 1980

Ženska in njena stvarnost

Problem splava pri nas

Kaj je splav? «Splav je grozota, trpljenje, vendar odrešenje pred hujšim zlom». «Splav je svoboda, splav je oblast nad lastnim telesom». «Splav je zločin, splav je najpodlejši izmed zločinov, ker ga storimo nad bitjem, ki se ne more braniti».

Vse to je torej lahko splav, vse te teze so spet prišle na dan med zadnjimi razpravami o upravičenosti obstoječega zakona. Toda splav je, ne glede na oznake s pozitivno ali negativno valenco, pojav, ki dejansko obstaja od vekomaj.

Zato posluževanja splava nikakor niso odkrile sodobne feministke, tiste zlobne čarovnice, ki ne znajo ali nočejo primerno vrednotiti človeškega življenja.

Ne feministke, ne žensko gibanje v celoti, niso «odkrile» splava: res pa je, da se je zaradi delovanja žensk in njihovih organizacij o splavu končno začelo javno govoriti. Kajti, ne oziraje se na to, h kateri od treh navedenih tez se vsakdo nagiba, je nesporno dejstvo, da so zaradi posegov prekinitve nosečnosti v Italiji ženske umirale ali utrpele nepopravljive poškodbe.

In so tudi take posege drago plačale, če so hotele imeti vsaj minimalno varno zdravstveno oskrbo. O «pravih naslovih» so bili v vsakem kraju vedno obveščeni vsi prizadeti, tudi tisti, ki so načeloma splav zavračali, a so se ga skrivoma, kakor so to zaradi takratnih zakonov počeli vsi, poslu-ževali.

Ni povsem izključeno, da se ne bi mogli ponovno vrniti v dobo «mazačev in zlatih kirurških žlička», kajti zakonu 194, ki je uzakonil pravico do prostovoljne prekinitve nosečnosti, je bila, kot verjetno že vsi vedo, napovedana križarska vojna. Prvi krog, zbiranje podpisov za referendume, ki naj bi v večji ali manjši meri — predvideni so namreč trije referendumi, od katerih enega zagovarjajo radikalci, dva pa Gibanje za življenje — razveljavili obstoječe zakonske predpise, saj je namreč zaključil z zmago tistih, ki zakon 194 v celoti zavračajo. Še enkrat je treba poudariti, da z besedilom zakona žensko gibanje v celoti ne soglaša, vendar meni, da je z njim bilo doseženo nekaj bistvenih zahtev.

Kaj pa pred vstopom v veljavo zakona, ki so ga sprejeli pozno spomladi leta 1978? Prej so si kot drugod po Italiji tudi v Trstu «pomagali». Kako se je vila «križeva pot» tržaških žensk, ki so hotele splaviti, pa smo lahko razbrali iz pripovedovanja Silvije S., ki je dolga leta prostovoljno opravljala nalogo, da pomaga ženskam v sili.

Njene prve izkušnje segajo v dobo zavezniške okupacije. Takrat so bile «obvezne zveze» babice: treba se je bilo z njimi dogovoriti, pripeljati žensko, izročiti denar — poseg je stal približno tri povprečne mesečne plače — nakar se je moral spremljevalec, oziroma skoraj obvezno je to morala biti spremljevalka, umakniti. Zainteresirana ženska, ki seveda posebne pozornosti ni bila deležna, je pa lahko računala na precejšnjo varnost zdravniškega vidika.

Mazačev namreč v Trstu ni bilo, take posege je opravljalo skoraj izključno zdravstveno osebje. Seveda v prvi vrsti zdravniki in za nekatere ginekologe se je skoraj javno vedelo, da proti plačilu izvršijo zahtevan poseg.

Kasneje se je nadzorstvo toliko poostrilo, da je bilo teže priti do zdravnika. Vse je bilo izredno tajinstveno: zainteresirana ženska in njena spremljevalka sta se morali javiti na določen naslov, kjer so najprej sprejeli spremljevalko, ki je izročila zahtevan denar, nakar so zainteresirano žensko spustili v nek drug prostor, spremljevalko poslali ven na ulico, kjer je morala počakati v avtu. Prevozno sredstvo je bilo namreč odločilnega pomena, kajti tisti, ki so posege izvajali so izrecno zahtevali, da bi žensko spremljala neka druga ženska, ki bi jo po posegu takoj odpeljala stran.

«Zato ker sem imela avto in ker sem precej človeška,» je Silvija razlagala svojo večletno posredno udeležbo pri tolikšnem številu posegov. Potem sicer vrsto let ni «opravila nobene takšne naloge», ker je bila kontrola zelo stroga in ker se še niso odprla vrata v tujino. Najbližja «tujina» je bila za Trst seveda Jugoslavija, vendar se je «jugoslovanska era» pričela precej pozno, proti koncu šestdesetih let. Odvijalo se je v glavnem vse v Zagrebu: tja so prihajale Nemke in Italijanke, zato je na posebnem oddelku ginekološke bolnišnice že pisalo kar v treh jezikih, kam naj se vsaka postavi.

Vsaki ženski, ki se je prijavila, so izpolnili posebno polo, nakar je čakala v posebni vrsti. Cena ni bila pretirano visoka — nekaj sto tisoč lir — vendar je bila največja težava v tem da so se morale ženske v zagrebški bolnici javiti precej zgodaj zjutraj in se do večera vrniti v Trst. Večina žensk je namreč šla na pot v Zagreb, ne da bi obvestila doma.

Pred nekaj leti pa se je o «tajnih posegih» v Italiji začelo skoraj javno govoriti: takrat so nastali posebni centri, kot je na primer AIED. Gre za centre, ki so predvsem zagovarjali in propagirali kontracepcijo — takrat je bilo namreč tudi to hudo protizakonito dejanje, saj se niti imena ni smelo niti v javnosti izreči — obenem pa so omogočali ženskam, da so splavile.

Najbližji Trstu je bil center v Mestrah, kjer so posege opravljali skoraj brezplačno, vsaka je prispevala le kolikor je mogla. Posluževali so se metode Karman, to je z aspiracijo, ki je do danes najmanj nevarna in tudi najmanj boleča metoda. Pri tem pa so izredno pozornost posvečali ženski, skušali razumeti njene težave, ji skušali svetovati, skratka «niso samo v naglici opravili zahtevanega dela».

Posebna skupina je takrat delovala tudi v deželi v glavnem v pordenonski pokrajini, skupina, ki je upravljala nekakšne «pravične ambulante». Predvsem v te so hodile tržaške ženske, pogoji in način delovanja so bili precej podobni centru v Mestrah. Zato je tudi za te premične centre veljalo pravilo, da se je treba z vsako žensko vnaprej dobro pogovoriti, jo seznaniti s kontracepcijo, jo miriti ali bodriti, vsekakor vzpostaviti z njo topel človeški stik.

In prav ti razgovori, ti kratki stiki, kajti večina žensk se po uspešno opravljenih posegih ni nikoli več obrnila na skupino žensk, ki ji je v veliki sili pomagala, celo delala se je, da tistih žensk sploh ne pozna, so bili za Silvijo najzanimivejši del njene naloge.

Tako se spominja, da so bile najhujše nasprotnice splava matere mladoletnic, ki so hote prekinile nosečnost, da so bile najbolj potrte tridesetletnice, ki so splav doživljale kot hud osebni poraz, da so bile najbolj mirne matere srednjih let, z več otroki, skoraj najmanj prizadete pa so bile ravno najstnice.

Izračun, koliko žensk je v tistih letih splavilo, bi bil seveda nemogoč, vendar pa je v te ambulante iz Trsta tedensko potovala manjša skupina tržaških žensk, včasih celo dvakrat na teden.

Danes je seveda tudi v tržaških bolnicah možno na zakonit način opraviti poseg prekinitve nosečnosti, vendar ga je mogoče tudi na nezakonit način.

Splav torej je obstajal in še obstaja, zakonit in ne: vsakdo pa se o tem mora vprašati, za kakšno rešitev je sam. Namesto pa da bi z razmišljanjem začel pri tezah, ki so zapisane v uvodu, naj se zamisli nad dejstvom, da zaradi tega pojava še danes umira na stotine žensk, morda, če še ne predvsem, tudi takih, za katere je splav velik greh, mogoče še večji od smrti. (bp)

V galeriji «Rettori» v Ul. Tribbio 2 je še danes odprta razstava «Mojstri grafike». Jutri pa se odpre osebna razstava Livia Rosignana. Na sliki njegova grafika

IZ GALERIJ

Emanuele Scalchi v galeriji «Al Bastione»

V galeriji «Al Bastione» so priredili neobičajne vrste razstavo, ki že po uporabljenem likovnem gradivu — srebru — vzbuja našo pozornost. Tam nam Emanuele Scalchi odkriva svojo izredno graversko spretnost na malih srebrnih ploščah, v katere je s potrpežljivostjo pričaral lepoto slikovitosti mesta in okolice pretežno z urbanističnimi razgledi. Kazno je, da Scalchi ta starodavni postopek olepšavanja dragocenih kovin odlično obvlada ne le strokovno, ampak tudi z umetniškega stališča. V ploskovito resničnost plošč vgreba s pretanjenim čutom do vseh podrobnosti, prostorninsko opredeljivo navidezno izbranih motivov. S pretehtano igro različno usmerjenih snopov vzporednih utorov črt dosega prepričljive učinke svetlob in senc ulic in zidov stavb, z okroglinami pa pričara plastičnost, kot na primer v prizoru para krav na paši v gravuri s konjem v diru, ki prijetno izstopa v vrsti prikazov ulic starega mesta, arhitektur znanih cerkva in palač, a tudi skromnih vaških borjačev iz spodnje okolice, ki jih je dodatno še popestril z vžganim zelenim emajlom oblik drevja in grmovja, kar jim daje še posebno dragocen izgled. So to pač umetnine, ki niso za vsakogar. Spadale bi prej v izložbe zlatarn; saj že po naravi njih izdelave v srebrnem gradivu, niso za plitke žepe. Postala pa bi njih umetniška stran dostopna tudi skromnim zbirateljem pokrajinskih slikovitosti, če bi jih Emanuele Scalchi uporabil kot matrice za nekaj odtisov v črno-belem. S tem bi nam zagotovo mogel pokloniti res ljubke grafike prikazanih motivov, očarljive po njih posebnosti risbe belih črt na črnem ozadju, saj bi se srebrne plošče dale po tisku brezhibno očistiti.

M. BAMBIČ

IZ TRŽAŠKIH IN OKOLIŠKIH GALERIJ

TRIJE SEŽANCI V «BABNI HIŠI»

Akvarelist Miro Kranjec, krajinar Janko Kastelic, monotipije Darje Prelec

V ricmanjski občinski galeriji «Babna hisa» prireja domace prosvetno društvo «Slavec» razstavo treh likovnikov iz Sežane, kar je razveseljiv dokaz kulturne rasti tik za mejo.

Najstarejši Miro Kranjec je razobesil kar mojstrsko dovršene akvarele krajin. Kranjec je samorastnik, ki se zgleduje po Hlavatyju, a to tako uspešno, da bi mogli zanj reči, da učenec celo prekaša mojstra, kot pravi star pregovor. V listih iz zadnje dobe mogočno izstopa Kras, podan s prepričljivo močjo predmetne bistvenosti, vendar pa očiščene vsakršnih nepotrebnih podrobnosti in lepotnosti. V najnovejših manjših listih pa se že približuje sintezi kraške prirode. Poteze se razmahnejo v razgibane barvne tokove plemenitih odtenkov, krajino pa bolj slutimo kot vidimo.

Sedemindvajsetletni Janko Kastelic je izšel iz oblikovalne šole in je profesor risanja. Kazno je, da obvlada mnogo strokovnih načinov likovne ustvarjalnosti, na razstavi pa izstopa pretežno z velikimi platni pokrajinskega videza in vrsto večjih risb s tušem. V svojih pokrajinah posrečeno združuje bistvo posamičnih prvin zelene narave v višjem likovnem sozvočju. Pomembnost njegovega krajinarskega slikarskega pristopa pa leži v obrobljevanju z lagodno zavijajočo se črno obrisno črto do okroglosti zreducirane oblike drevja in holmov nad katerimi lebde tajinstveni psevdoznanstveni znaki, kar vzbuja v gledalcu dramatično emotivnost, povezano za naslov podob kot npr. «Minevanje», «Pretekli čas» in podobno. Tak občutek zaznavamo še močneje v risbah s prečudnimi žuželkami bitji, ki kažejo na bujnost ustvarjalne domišljije in možnost mnogoobetajočega grafičnega napredka.

Zanimive so po svoji čisto ženski tematiki monotipije, ki jih razstavlja Darija Prelec, akademska slikarka doma na Barki v bližnjih Brkinih, sicer profesorica risanja v Sežani. Z najmanjšim posredništvom komaj zaznavnih oblik se v njih likovno izpoveduje zgolj z bolj topo barvnostjo, s čimer skuša tipajoč prodreti v tajna spočetja življenja v naravi, tako v vrsti enačic «Nabrekla zemlja», «Zemlja poje» in «Odprti plod», in le posredno v listih «Žena riše soncu» ter «Zaznamovana žival». So to listi, ki bi našli pravo odmevnost vsekakor v bolj umetniško naprednem okolju, kot pa je to naše obmejno ozemlje.

Elsa Gant v občinski galeriji

V občinski galeriji razstavlja svoja olja Elsa Gant, ki se je uveljavila sprva s pokrajinami toskanskega nastrojenja in nato z morji valovite prozornosti: voda, ki so jih pa kmalu obljudili ribiči in čolni. Nato je s svojo motiviko stopila na trdnejša tla z liki muzikantov, ki jih obkrožajo pestri ptiči. Kot na predzadnji razstavi, nam tudi to pot prikazuje ljudi.

Na osrednji steni galerije sicer spet visi slika poročne pojedine. A ta nova in pestrejša enačica se odlikuje od prejšnje po poenostavljanju ljudi, sorodnem starim sijenskim slikarjem zidnih slik na presno, ki se jim približuje tudi v barvitosti. V tem so še močneje poudarjena ostala večja olja. Če je v njih črpala navdihe pri omenjenih mojstrih, pa jih je daleč nazaj preskočila v novosti svojih velikih risb z rdečo kredo, s katerimi nas je resnično presenetila po svoji izrazito krepki, skoroda moški obdelavi motivike. V njih nam skuša obnoviti naravna občutja preprostih ljudi, mož in žena, pastirjev s piščalmi in sličnim, ki so živeli v arhaičnih časih klasične kulture.

Te velike liste namreč preveva, rekli bi, veseljaška prešernost nekdanjih Sibaritov, prebivalcev slovitega mesta na jugu Italije, znanih po veselem uživanju dobrot življenja. Narisani so s takšno pristnostjo duha tiste davne dobe, da se nam dozdeva kako naše uho čuje iz daljine vedno jasneje zvoke njih glasbil in da bodo zdaj zdaj zaplapolale njihove bele halje, ko bodo izkočili iz beline papirja med nas v ljubkem rajanju.

M. BAMBIČ

Novost na knjižni polici

Gitica Jakopin: VERONIKA

Gitica Jakopin je pred dvajsetimi leti napisala kratek roman Sedem fantov in eno dekle, v katerem je prikazala začetek oborožene vstaje v Krškem, kjer je nekaj mladincev začelo oboroženo upor, pa so jih Nemci polovili in ustrelili. Od takrat naprej je Jakopinova znana predvsem kot prevajalka leposlovnih del. Zdaj se je slovenski javnosti predstavila z novim literarnim delom, s kratkim romanom Veronika, ki je izšel pri založbi Mladinska knjiga. Gre za ljubezenski roman iz življenja sodobne mladine v Ljubljani, za zanimiv poskus prikaza duševnosti sodobnega dekleta, ki študira, s tem pa za dovolj zanimiv pripovedni tekst.

Veronika je hči meščanske družine. Srečo v družini je pretrgala smrt brata, ki se je ubil v planinah. Potem se je oče, zaposlen v komerciali, zapletel v neke mahinacije in se je pred kazenskim postopkom umaknil v tujino, v Avstralijo. Tja je odšla za njim še mati. Veronika je odšla v Ljubljano študirat, preživljala se je skromno s štipendijo, živela v študentskem naselju in hrepenela po domačnosti, po toplоti in ljubezni. Srečala se je z Milošem. Toda ko je hotela od njega doseči izjavo o resnosti njune ljubezni, se ji je odpovedal Veronika je to težko duševno prizadelo in morala je iskati pomoči v bolnišnici za duševne bolezni. Ozdravljena je končala študij in se zaposlila. Srečala je tam drugega moškega, ko pa jo je ta po ljubezenski noči zapustil, se ji je bolezen v obliki strahu pred izgubo ljubljenega bitja ponovila. Spet se je morala zateči k zdravljenju, toda zdaj bo to mnogo lažje.

To je zunanji okvir romana, v katerem nastopajo kot glavne osebe osamela in čustveno prizadeta študentka Veronika, njen fant Miloš, pa prijateljica Martina, ob robu pa posegajo v to dogajanje nekateri študentje, kolegi in kolegice. Celotna zgodba se dogaja v sodobnem času, pisateljica z najnujnejšim prikazom posega nazaj, sicer pa se vsa pripoved odvija v obliki dialogov med glavnimi junaki. In tako naslika pisateljica pred bralcem vzdušje študentske mladine, predvsem pa notranje duševne stiske mladega dekleta, ki jo ljubezensko razočaranje docela podre, vendar skozi to razočaranje dozori v svojo življenjsko zrelost. Okvir temu notranjemu dogajanju in notranjim stiskam dekleta pa predstavlja utrip življenja sodobne Ljubljane.

Kratek nov roman Gitice Jakopinove je po tematiki originalen, po načinu pripovedi samosvoj, s poudarkom na dialogu, pa predstavlja tako zlasti glede na obravnavano snov prijetno osvežitev iz virne slovenske literature

Sl. Ru.

Italijanska federacija založnikov časopisov in Vsedržavna federacija italijanskega tiska

Federazione italiana editori giornali e Federazione nazionale della stampa italiana

Natečaj za 75 štipendij za vpeljevanje v časnikarski poklic za leto 1981–1982

Člen 1

Italijanska federacija založnikov časopisov, sporazumno z Italijansko federacijo tiska razpisuje natečaj za 75 štipendij, ki bodo dodejene v obdobju 1981 - 1982.

Člen 2

Natečaj je namenjen italijanskim državljanom, ki so rojeni v letih 1951 - 1962, ki so vsaj 1 leto vpisani v sezname, ki jih predvideva čl. 4 zakona o mladinski zaposlitvi (zakon 28. z dne 1. junija 1977 z nadaljnjimi spremembami) in ki imajo diplomo višje srednje šole z najnižjo oceno 50/60 ali univerzitetno diplomo z najnižjo oceno 100/110. Vsekakor so izključeni tisti, ki so dobili in izvedli štipendijo med letom 1980.

Člen 3

Podelitev štipendij obvezuje obiskovanje v razdobju 12 mesecev, od 1. aprila 1981 dalje, uredništev, h katerim bodo štipendisti dodeljeni po nepriznem mnenju paritetne komisije FIEG - FNSI.

Člen 4

Znesek vsake štipendije je določen v višini 3.500 000 lir ter bo izplačan v dvanajstih obrokih. Štipendistom bodo povrnjeni potni stroški od kraja stalnega bivališča do določenega mesta po železniških tarifah drugega razreda; štipendisti bodo zavarovani z zavarovalno polico proti nezgodam.

Člen 5

FIEG si pridržuje pravico, da prekliče štipendijo, z naknadno izgubo še neizplačanih obrokov, na škodo tistih, ki ne bi, po nepreklicnem mnenju paritetne komisije FIEG - FNSI izpričali zavzetosti ali zanimanja oziroma bi se odrekli uredništvom, katerim so bili dodeljeni.

Člen 6

Prošnje za udeležbo pri natečajih je treba poslati priporočeno na sedež FIEG — tajništvo za štipendije, Ul. Piemonte 64, 00187 Rim — Roma, do in ne preko 31. decembra 1980.

Vsekakor ne bodo sprejete prošnje, ki bodo izročene osebno. FIEG — tajništvo za štipendije — ne prevzame nobene odgovornosti za morebitne zamude oziroma poštne, brzojavne nevšečnosti in niti v primeru, če se prošnja izgubi oziroma če kandidati prejmejo z zamudo obvestila, ki so jim naslovljena, če se je to zgodilo zaradi opuščene ali zakasnele najave o spremembi naslova, ki je naveden na prošnji.

Prošnje, izpolnjene na nekolkovanem papirju, bodo morale vsebovati kratek «curriculum» o izkušnjah in zanimanjih kandidata, natipkane ali napisane s tiskanimi črkami, podpis bo moral biti overovljen po zakonskih predpisih. Na prošnjah je potrebno navesti podatke v sledečem vrstnem redu:

a) datum rojstva
b) stalno bivališče, bivanje in telefon
c) diplomo višje srednje šole in zadevno redovanje
d) morebitno univerzitetno diplomo in zadevno redovanje
e) morebitne štipendije, diplome za jezike ali specializacijo ter oznako ocene, trajanja, naslova obiskovanih zavodov ter sedežev,
f) sodelovanja na časnikarskem področju z oznako časopisa, števila objavljenih člankov, trajanja in oblike sodelovanja
g) datum prvega vpisa v posebne sezname o mladinski zaposlitvi (zakon št. 285 z dne 1. junija 1977 z nadaljnjimi spremembami)
h) ostale podatke, koristne po mnenju kandidata.

Prošnjam ni potrebno predložiti dokumentov.

Člen 7

Najvišje stevilo kandidatov, ki naj bi prišli v poštev pri izpitih, o katerih je govor v naslednjem členu 9. znaša 500 enot. Paritetna komisija FIEG - FNSI si pridržuje pravico predhodne izbire kandidatov, ki naj bi prišli v poštev za izpite, na osnovi datuma vpisa z seznam mladinskega zaposlovanja in študijskih diplom. V primeru enakovrednosti bodo upoštevani naslovi navedeni v členu 6 pod točko e) in f).

Kandidatom, ki se bodo udeležili izpitov, bodo povrnjeni potni stroški (s predložitvijo voznega listka) za razdalje večje od 500 km v znesku 25.000 lir.

Člen 8

Potek natečaja bo nadzorovala komisija devetih članov, od katerih bo štiri imenovala FIEG, štiri pa FNSI ter predsednik, ki ga bosta sporazumno imenovali FIEG in FNSI.

Člen 9

Kandidati bodo morali opraviti izpite, ki bodo razčlenjeni na tri naslednje preizkušnje in ki jih bo treba opraviti v enem dnevu:

1. Članek o aktualni temi s katero bodo kandidati seznanjeni s čitanjem besedila časopisne agencije. Ta spis ne bo smel biti daljši od ene tipkane strani z lastnim strojem, oziroma dveh strani rokopisa.
2. Preizkus sinteze daljšega članka ali agencijskega besedila z največ petnajstimi tipkanimi vrstami, oziroma tridesetimi rokopisa.
3. Preizkus aktualnosti in informacije, ki bo razčlenjen na vprašanja in na katera bo moral kandidat odgovoriti pismeno.

Vsaka preizkušnja, popravljena v anonimni obliki, bo ocenjena v devetdesetinkah. Na podlagi povprečja točk, ki so bile dosežene v treh zgoraj omenjenih preizkušnjah, bo izdelana lestvica za dodelitev 75 štipendij. Vpisa v lestvice se bodo lahko udeležili samo kandidati, ki bodo dosegli pri vsaki od treh preizkušenj oceno, ki ne bo nižja od 54/90.

V primeru enakovrednosti dveh ali več kandidatov v dokončni lestvici se bo izbiralo po vrstnem redu na temelju preferenčnih kriterijev predvidenih po členu 7.

Če se bo kdo od zmagovalcev odrekel štipendiji pred začetkom njene veljavnosti, bo štipendija dodeljena drugemu usposobljenemu kandidatu po vrstnem redu lestvice do in ne preko meseca maja 1981.

Člen 10

Izpiti bodo v Rimu. Za pristop k omenjenim izpitom bodo morali kandidati imeti enega od naslednjih dokumentov:

a) poštna izkaznica;
b) potni list;
c) osebna izkaznica;
č) vozniško dovoljenje.

Omenjeni dokumenti bodo morali biti vsestransko veljavni. Izključeni bodo kandidati, ki ne bodo imeli enega od teh dokumentov ali pa bodo slednji nepravilni oziroma zapadli.

Kandidati, ki bodo sprejeti na izpit, bodo morali oddati ob predstavitvi na izpitu sledeče dokumente, ki se nanašajo na podatke navedene v prošnji in sicer v originalu ali pa za diplomo overovljeno fotokopijo po zakonskih predpisih:

1. rojstni list na nekolkovanem papirju;
2. potrdilo na nekolkovanem papirju o vpisu v sezname, ki jih predvideva člen 4 zakona o mladinski zaposlitvi (zakon št. 285 z dne 1. junija 1977 z nadaljnjimi spremembami) ter datum vpisa;
3. spričevalo o diplomi višje srednje šole z redovanjem;
4. morebitne diplome oziroma potrdila o obiskovanju vseučiliških in povseučiliških tečajev z navedbo opravljenih izpitov z zadevnim redovanjem ter potrdila z zadevnim redovanjem o opravljenih tečajih v jezikih ali štipendijah, navedenih v prošnji;
5. potrdilo na nekolkovanem papirju o vpisu v volilne sezname;
6. družinski list na nekolkovanem papirju.

Člen 11

Izbrani kandidati bodo dodeljeni s kriterijem izmen in z vnaprej določenimi roki časopisom, periodičnim listom in nacionalnim časnikarskim agencijam, kjer bodo opravljali enoletni tečaj za poklicno oblikovanje.

Po opravljenem tečaju bodo kandidati, ki naj bi po mnenju paritetne komisije FIEG - FNSI bili usposobljeni za pristop k časnikarskemu poklicu, priporočeni založniškim podjetjem, v svrho prednostne zaposlitve kot časnikarski praktikanti.

Člen 12

Dobitniki štipendij bodo prejeli pravočasno obvestilo o datumu in kraju namestitve.

Kandidat, ki bi odbil enega od določenih sedežev, bo avtomatično izgubil pravico do štipendije.

N.B. Za stanujoče v potresnih področjih (Kampanija in Bazilikata) je posticipiran rok za predložitev prošenj na 15. januar 1981.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šolska vzgoja
Egiptovska civilizacija
13.00 Hišne beležke
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK
Danes v parlamentu
14.10 Šolska vzgoja:
Jezik za vsakogar:
Ruščina
14.40 Tilt, glasbeni program
15.55 Rdeče in črno,
4. del TV nadalj.
17.00 Dnevnik 1 — Flash
17.05 3, 2, 1. . . Gremo!
Rdečelasa Ana,
risani film
Game — Igra
Kinoteka:
Znanost v kinematografiji
18.45 Dnevnik 1 — Kronike
Sever kliče Jug — Jug kliče Sever
19.20 Dogodivščine Davida Balfourja — TV nadalj.
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Ping pong
21.30 John Wayne:
«Zelene čepice» — film
Film s tem naslovom (Vojna, 1968) je iz ciklusa Wayne in nas popelje v ozračje ostre polemike, ki je pred kakimi dvanajstimi leti spremljala Waynov film, ki je vzbudil največ razprav. Vsebina se navdihuje po romanu Robina Moora, toda kot film je čisti «Wayne» tako po produkciji kot po režiji in protagonistu, skratka v celoti odgovoren za vse, kar je v filmu dobrega in slabega. Smo namreč v polni vietnamski vojni, kjer trdi polkovnik Kirby inštruira novince posebne skupine, s katero se potem poda na fronto. Vsi pripadniki «zelenih čepic» so seveda «heroji» in «nosilci civilizacije» proti «perfidnemu sovražniku, ki je sposoben najbolj podlih dejanj, vrednemu samo, da se ga uniči». Wayne nima dvomov in mu jih ne povzroča niti na tisoče protestnih manifestacij, ki so po vsem svetu spremljale pojav tega filma na platnih.
Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlametnu

Drugi kanal

10.25 Iz evrovizije:
SVETOVNI POKAL V SMUČANJU
12.30 Pazimo na zdravje
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. RI
13.30 Šolska vzgoja
14.10 Edvard VII., waleški princ, 5. del TV. nadalj.
15.30 Dnevnik 2 — Replay
16.30 Tolpa petih — TV film
17.00 Dnevnik 2 — Flash
17.05 Popoldan, II. del
18.00 Šolska vzgoja:
Vse je glasba
18.30 Iz parlamenta
Dnevnik 2 — Večerne športne vesti
18.50 Dober večer s. . .
planetom Totò
Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 PORTOBELLO,
oddaja, ki jo vodi Enzo Tortora
21.55 Človek in ideja 20. stoletja
22.55 Sereno variabile — kviz - Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.30 Izredna nona, na pomoč
19.35 Benedetto danes
20.05 Šolska vzgoja
20.45 «'O' miedeço d' 'e pazzi», komedija v treh dejanjih

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.45 - 14.55 TV V ŠOLI:
TV koledar, Pravljica, Ruščina, Energija iz odpadkov, Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute
16.55 Poročila
17.00 Pravljice iz lutkarjevega vozička
17.25 Pan tau,
češka otroška serija
17.55 Rock koncert: Blondie
18.30 OBZORNIK
18.40 Zgodovina železnic,
1. del izobraževalne serije
Letos, ko mineva 150 let odkar je postal prevoz po železnici sestavni del našega življenja, so v uredništvu izobraževalnih oddaj pripravili dve oddaji o razvoju parne lokomotive ter eno krajšo oddajo o razvoju gozdne železnice.
Razvoj parne lokomotive smo sledili od prvih zamisli do njenega umika sodobnejši dieslovi lokomotivi. S pripravo besedila nismo imeli težav, saj nam je pomagal strokovnjak Tadej Brate.
19.10 Risanka
19.24 TV nocoj
19.25 Zrno do zrna
19.30 TV DNEVNIK
20.00 Hvala za pozornost,
zabavnoglasbena oddaja
21.00 V znamenju
21.15 Washington za zaprtimi vrati, serijski film
22.45 Nočni kino:
V temi, ameriški film
Petintrideset let po koncu druge svetovne vojne, v kateri so našli smrt milijoni ljudi, med njimi tudi šest milijonov evropskih Židov, se še vedno dogaja, da se nekateri sprašujejo, kako se je to sploh zgodilo, kdo je bil odgovoren za ta pokol in podobno.

Koper

17.30 Ponovitev filma
19.00 Aktualna tema
19.30 Otroški kotiček
20.00 Risanke in Dve minuti
20.15 TV D — Stičišče
20.30 Vojska v senci — film
22.10 TV D — Danes
22.20 Ekonomske informacije
22.35 TV film
23.25 Baletna oddaja

Zagreb

17.45 Otroška oddaja
18.15 Koraki, mladinska oddaja
18.45 Zabavna oddaja
19.30 TV DNEVNIK
21.50 Edward in gospa Simpson, serijski film
22.05 Dokumentarna oddaja

ŠVICA

18.00 Program za najmlajše
18.05 Oddaja za otroke
18.30 Mladinski program
18.30 Star blazers
21.40 Moskovski cirkus na ledu
22.30 TV film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Stanje slovenskih šol v zamejstvu od leta 1945 do 1951-52; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: Za ljubitelje operne glasbe; 11.30 Beležka — Folklorni odmevi; 12.00 Na goriškem valu; 12.40 Pristopanje k deželnim oddajam; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: Kje je napaka?; 14.30 Roman v nadaljevanjih — «Veter v vinogradu» — 2. del; 15.00 Doba kantavtorjev; 16.00 «220 volt — ali ne vtikaj prsta v bližnjega vtičnico»; 17.10 Mi in glasba: Diplomiranci šole Glasbene matice v Trstu; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Priljubljeni motivi; 18.40 Slovenski priimki v Furlaniji in na Goriškem.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Solisti klasičnih inštrumentov; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Poje Zdenka Kovačiček; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je. . .; 10.32 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.15 Glasbena oddaja; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Mala diskoteka; 14.33 Izbrali smo za vas; 15.00 Samoupravljalec; 15.10 Italijanski zbori; 15.45 Poje Pupo; 16.00 Kultura in družba; 16.32 Crash; 16.55 Izletnik; 17.00 Glasba, šport, zanimivosti; 18.12 Poje skupina Arpeggio; 18.32 Petkov koncert.

KOPER
(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutranji koledar; 6.37 Kinosored; 7.15 Najava sporeda; 13.30 Zaključek; 13.00 Pregled dogodkov, najava sporeda; 13.05 Jugoslovanska pop scena; 13.40 Svirac svira, kolo igra — spored pesmi in plesov narodov Jugoslavije; 14.00 S polnimi jadri; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi; 14.30 Glasba po željah; 16.00 Kulturni relief; 16.10 Vaš telefon, naš mikrofon in zborovska skladba na vaš telefonski klic — 25868; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujenje; 7.25 Kakšna glasba!; 8.50 Glasbena oddaja; 9.00 Radio anch'io; 11.00 Sexy West; 12.03 Vi in jaz; 13.25 Poštna kočija; 13.30 Ulica Asiago Tenda; 14.03 Rdeči nageljni; 14.30 Šolska vzgoja; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanska srečanja; 17.03 Patchwork; 18.30 Carlo Gozzi in njegova družina; 19.30 Glasbena oddaja; 19.35 Vse je glasba; 20.00 Radijska drama.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 9.00 Dnevi; 9.05 Radijska priredba; 9.32 - 10.12 Radio 2 — 3131; 11.32 Tisoč pesmi; 12.45 Hit Parade; 13.41 Glasba in kino; 15.00 - 15.42 Radio 2 — 3131; 16.32 Disko klub; 7.32 Skupina MIM: Glasbene ure; 18.32 Ženska, cesarstvo: Marija Terezija z Avstrije; 19.57 Spazio X, glasba za vse okuse; 22.00 Nočni čas.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.0 Poročila; 5.20 Rekreacija; 5.30 Jutranja kronika — obvestila; 6.10 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Glasbena pravljica; 8.43 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za. . .; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 Danes do 13. ure; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam. . .; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Pastoralna razpoloženja. . .; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri!; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi; 18.30 S knjižnega trga; 18.55 Minute za EP; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute s celjskim instrumentalnim kvintetom; 20.00 Uganite, pa vam zaigramo. . .; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Petkov glasbeni magazin; 00.05 4.30 Nočni program — glasba.

SMUČANJE

ŽENSKI SVETOVNI POKAL

Danes na Piancavallu smuk z Nadigovo v vlogi favoritinje

Tudi včeraj je bila na poskusnih vožnjah najhitrejša Italijanke brez možnosti za vidnejšo uvrstitev

Progi «Nazionale» in «Sauc» na Piancavallu sta dobro zasneženi in povsem pripravljeni za smuk in slalom svetovnega pokala, od katerih bo prvi na vrsti danes, drugi pa jutri. Organizatorji zatrjujejo, da bodo proge gotovo vzdržale 150 tekmovalk, ki bodo na tej prireditvi zastopale 18 držav.

Lani je na tem tekmovanju zmagala v smuku Švicarka Nadig, pred Avstrijko Moser-Pröllovo (ta pa se ji je takoj «maščevala» že dan kasneje z zmago v slalomu, ko je pustila na naslednjih mestih za seboj Francozinjo Pelen in Italijanko Giordani

Nadigova je tudi za današnji smuk velika favoritinja, kar je potrdila tudi s svojimi odličnimi poskusnimi vožnjami. Pa še nekaj: pozabiti ne smemo, da bo današnji smuk veljal (skupno z veleslalomom iz Limoneta) za kombinacijo. Nadigova pa je v Limaneju zmagal. To pa pomeni, da ima Švicarka izredno priložnost, da svoj izkupiček točk krepko poveča in pusti daleč za seboj obe svoji najnevarnejši tekmici Nemko Epple in Francozinjo Pelen.

Italijanke nimajo danes nobene možnosti za vidnejšo uvrstitev. Najboljše med njimi so v smuku Gravina, Matous in Vasina, toda tudi te tri v najbitrejši smučarski veji pomenijo razmeroma malo.

Mnogo več pa si v italijanskem taboru obetajo od sobotnega slaloma. Zini, Giordani, Quario, Bieler, Macchi in Gatta so tekmovalke, od katerih se je vsaka sposobna dokopati do ene izmed kolajn. Možnosti Italijank so tem večje, ker bosta letos med najboljšimi tujimi smučarkami manjkali Moser - Pröllova in Hanni Wenzel, ki bi vsekakor lahko precej zmanjšali ambicije domačink.

Na včerajšnjih poskusnih vožnjah je Nadigova vozila najhitreje, saj je prišla na cilj obeh voženj v 1'42"19 in 1'40"60, kar je bil obenem tudi najboljši rezultat vseh treh dnevov poskusnih voženj. Njena rojakinja De Agostini je dosegla drugi čas, tretja pa je bila Avstrijka Cornelia Pröll, sestra bolj znane Anne Marie.

Med Italijankami je bila Gravina najboljša, vendar se je z doseženim časom uvrstila šele na 21. mesto. Ostale njene rojakinje pa so bile še slabše.

Današnji smuk se bo začel ob 10.25 in ga bo do 11.45 prenašala tudi TV.

CORTINA D'AMPEZZO — Zaradi pomanjkanja snega so odpovedali smuk za svetovni pokal, ki bi moral biti po olimpijski progi na pobočju Tofane v sredo, 17. decembra.

V ZADNJEM TRENUTKU

Prenesli so začetek evropskega pokala

Organizacijski odbor evropskega smučarskega pokala v alpskih disciplinah je v zadnjem trenutku premaknil začetek te prireditve. Prva tekma (veleslalom za moške) bo namreč po novem razporedu v nedeljo v Elmu (Švica), ženski smuk in veleslalom, ki bi morala biti 13. in 14. t.m. v Crans Montani (Švica), pa bodo opravili v istem kraju 18. in 19. decembra.

Italijansko moško vrsto bodo za prvi nastop sestavljali Foppa, Grigis, Merelli, Camozzi, Mussner, Tonazzi, Carletti, Bieler, Bernardi in Giorgi.

SMUČARSKI TEK

SVETOVNI POKAL

Eno izmed tekmovanj tudi v Castelrottu

V soboto bo v Davosu (Švica) prvo letošnje tekmovanje tekaškega svetovnega smučarskega pokala. Zaključena tekma bo 22. marca v Whitehorseu (Kanada).

Prvič v zgodovini tega tekmovanja bodo posamezni teki tudi v Franciji in Bolgariji.

Za končno lestvico bo veljavnih sedem najboljših rezultatov iz desetih nastopov. Moški bodo tekli na razdaljah 15, 30 ter 50 km in vsak tekmovalec bo moral nastopiti vsaj dvakrat tudi na 50 km dolgi progi. Ženske proge bodo merile 5, 10 in 20 km, vsaka tekmovalka pa bo morala opraviti vsaj dva teka na 20 km.

Točkovanje bo nekoliko različno od onega v alpskih disciplinah: prvi bo prejel 26 točk, drugi 22, tretji 19, četrti 17, peti 16 in nato vsak naslednji po točko manj. Točke bo tako dobilo 20 tekačev, oz. tekačic na vsakem tekmovanju.

V Italiji bo letos samo eno tekmovanje za svetovni smučarski pokal in sicer 14. januarja v Castelrottu, na 30 km dolgi progi.

LOS ANGELES — Kljub temu, da do olimpijskih iger v Los Angelesu manjkajo kar tri leta in pol, sta predsednik in ravnatelj mednarodnega olimpijskega odbora, Samaranch in Berlioux, že opravila prvi obisk v tem mestu in se seznanila s pripravami na igre.

BUENOS AIRES — Velika nagrada Argentine v formuli 1 ne bo, kot predvidevano, 25. januarja 1981, temveč 22. februarja.

KOŠARKA

POKAL PRVAKOV

Podvig Sinudyneja v Moskvi

Bolonjčani so zaslženo premagali moštvo CSKA

CSKA — Sinudyne 66:73 (29:44)

CSKA MOSKVA: Jeremin 8, Miloserdov 6, Kuzmin 4, Lopatov 17, Tarakanov 2, Meleškin 8, Miškin 17, Tetrakov 2, Kovalenko 2.

SINUDYNE BOLOGNA: Caglieris 7, Villalta 12, Marquinho 17, Generali 13, McMillian 21, Bonamico 8.

MOSKVA — V prvem srečanju finalnega dela pokala prvakov je bolonjskemu Sinudyneju uspel velik podvig: sredi Moskve je namreč namreč premagal favorizirano moštvo CSKA, ki uvršča več reprezentantov.

Sovjeti so v uvodnih minutah nemalo podcenjevali Bolonjčane, kar pa jih je drago stalo. McMillian in tovariši so si namreč priigrali zanesljivo prednost, ki so jo nato obdržali vse do konca srečanja, čeprav je v drugem polčasu v sovjetskih vrstah zelo dobro igral reprezentant Miškin.

KORAĆEV POKAL

SKUPINA A

Anderlech (Bel.) — Crvena zvezda (Jug.)	79:86
Hapoel (Izr.) — Ferrarelle (It.)	94:99

SKUPINA B

Partizan (Jug.) — Sunair (Bel.)	12:94
Juventud (Šp.) — Villeurbanne (Fr.)	67:65

SKUPINA D

Standard (Bel.) — Orthez (Fr.)	85:88
Zadar (Jug.) — Dinamo Moskva (SZ)	111:114

POKAL POKALNIH PRVAKOV

SKUPINA A

Barcelona (Šp.) — Efes (Turč.)	104:66
Parker Leiden (Niz.) — Turisanda (It.)	85:84

SKUPINA B

Cibona (Jug.) — Žaligiris (SZ)	107:77
Squibb (It.) — Le Mans (Fr.)	86:72

TENIS

Lendl k vojakom

PRAGA — Tudi sloviti češkoslovaški teniški igralec Ivan Lendl, ki je odločilno pripomogel, da je njegova država letos prvič osvojila Davisov pokal, se ni mogel izogniti vojaški obveznosti. Tega pa je v glavnem kriv prav tenis, zaradi katerega je zapustil univerzo (to se mu je tudi splačalo, saj je letos zaslužil okrog 280 milijonov lir) in tako nima več pravice, da bi še naprej odlašal z odsluženjem vojaškega roka. Verjetno pa bo dve leti, kolikor bo pri vojakih, več preživel na teniških igriščih kot v vojašnici.

OBVESTILA

ŠD Miadina

organizira smučarski izlet v Trbiž v nedeljo, 14. t.m. Odhod izpred spomenika ob 6.30. Prijave Stojanu, tel. 220-423.

* * *

SZ Bor

obvešča, da bo seja glavnega odbora v torek, 16. t.m., ob 20. uri na stadionu «1. maj».

* * *

SZ Bor - Atletska sekcija

obvešča, da bo danes, 12. decembra, ob 20. uri na stadionu «Prvi maja» seja odbora sekcije.

* * *

Smučarski klub Devin

sporoča, da se bo smučarski tečaj pričel v nedeljo, 14. decembra. Vozni red avtobusov bo naslednji: avtobus št. 1 ob 6.10 Božje polje, 6.20, Saležd, 6.30 Prečnik, 6.40 Mavhinje, 6.50 Ižovlje, 6.55 Sesljan, 7.00 Devin. Avtobus št. 2 ob 6.00 Slivno, 6.20 Praprot, 6.30 Nabrežina - Postaja, 6.40 Nabrežina - center, 6.50 Nabrežina - kamnolomi, 6.55 Sesljan, 7.00 Devin. Prosimo za točnost.

* * *

Teniška sekcija Gaje

priredi društveno večerjo za člane in prijatelje, ki bo danes, 12. decembra, ob 20.30 v restavraciji Furlan na Repentabru.

* * *

Košarkarska sekcija ŠZ Bor

sporoča, da so treningi ekipe 1. divizije (veterani) ob sredah ob 18.30.

* * *

ZSŠDI

obvešča, da bo danes, 12. t.m., ob 18. uri na sedežu v Ul. sv. Frančiška 20, sestanek komisije za odbojko.

NA NEDELJSKEM OBČNEM ZBORU V RIMU

IVO SOSIČ POZDRAVIL V IMENU SLOVENSKIH DRUŠTEV ZBRANE DELEGATE FIPAV

V nedeljo in ponedeljek je bil v Rimu vsedržavni občni zbor odbojkarske zveze FIPAV. Med delegati iz vse Italije so bili seveda tudi zastopniki naše dežele, med temi pa dva Slovenca, ki sta zastopala zamejska odbojkarska društva. Po sklepu odbojkarske komisije pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji sta v Rim odpotovala Livijo Valenčič in Ivo Sosič, ki je v imenu naših društev tudi pozdravil občni zbor. Na občnem zboru so odobrili politiko predsednika Floria, kar je tudi povsem razumljivo glede na uspehe italijanske odbojke v zadnjih štirih letih. Ne smemo namreč pozabiti, da je italijanska odbojkarska zveza organizirala moško svetovno prvenstvo leta 1978, na katerem je Italija dosegla drugo mesto.

Na občnem zboru so delegati potrdili Floria za predsednika in obenem izvolili še dva podpredsednika in osem zveznih odbornikov. Pri tem preseneča dejstvo, da ni bil potrjen član Furlanije - Julijske krajine Ferruccio Gortan. Iva Sosiča smo vprašali, kako si razlaga to dejstvo. «Naša dežela je bila ena redkih dežel, ki ni imela enotnega kandidata, nam je povedal Sosič, v deželni zvezi je namreč prišlo do razkola. Trst in Gorica sta kandidirala Gortana, Videm in Pordenon pa Giancarla Maura. To pa je obenem tudi znak, da bo prišlo na bližnjem deželnem občnem zboru FIPAV do trenj, saj je znano, da bodo skušali videmski in pordenonski predstavniki prenesti sedež deželne zveze v Videm. To bi seveda na tržaško odbojko negativno vplivalo, še zlasti na slovensko, ker bomo na deželnem občnem zboru imeli tudi slovenskega kandidata v deželni odbor.»

Kot rečeno je Ivo Sosič v nedeljo tudi pozdravil občni zbor v imenu slovenskih odbojkarskih društev naše dežele. Sosič je po sklepu odbojkarske komisije pri ZSŠDI prebral dokument, v katerem je prisotnim orisal delovanje zamejskih športnih društev sploh in odbojkarskih še posebno. Pri tem pa je zlasti poudaril važno vlogo mostu med sosednjima državama, ki ga manjšina odigrava tudi na športnem področju. Kot nam je Sosič povedal, je njegov govor naletel na pozitiven odziv. O njem se je pohvalno izrazil tudi predsednik Florio, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad dejstvom, da dobro delujejo tudi manjšinska društva v državi. Na koncu bi še omenili, da je občni zbor z veliko večino osvojil Florijev predlog, da bi v Italiji leta 1985 priredili svetovno žensko mladinsko odbojkarsko prvenstvo. (INKA)

NOGOMET

PRIJATELJSKO SREČANJE NA GREZARJU

Triestina - Avellino: v prvem polčasu le dober trening, v nadaljevanju 4 goli

Zasluženo so slavili domači - Izkupiček za potresna področja

TRIESTINA — AVELLINO 3:1 (0:0)

TRIESTINA: Torresin (Bartolini), Lucchetta, Giglio, Lombardo (De Risio), Schiraldi (Lenarduzzi), Prevedini (Mascheroni), Coletta (Mariani), Scarel (Amato), Di Croce (Mitri), Lenarduzzi (Magnocavallo), Zandegù (Coletta).

AVELLINO: Di Leo, Beruatto (Limido), Giovannone (Venturini), Valente (Stasio), Cattaneo, Di Somma, Piga (Ipsaro), Repetto, Ugolotti, Criscimanni (Vignola), Massa (Carnevale).

SODNIK: Fabio Dapas iz Trsta.

STRELCI: Mitri (v 57. min.), Ugolotti (v 60. min.), Amato (v 69. min.), Mitri (v 98. min.).

GLEDALCEV: okrog tisoč, skupni inkaso 6.730.000 lir.

Prijateljsko srečanje med Triestino in Avellinom, katerega izkupiček so v celoti namenili potresenim področjem južne Italije, se je kaj slabo začelo in, vsaj v prvem polčasu, še slabše nadaljevalo. Tržiškega sodnika Valentija namreč ni bilo od nikoder (pozneje se je zvedelo, da ne more na igrišče, ker je ta teden že sodil), tako da so morali v stiski poiskati nekoga iz Trsta. V prvih 45 minutah pa so tudi igralci zapustili vtis, da je srečanje zanje le nekoliko bolj zahteven trening. Nekoliko bolj prizadevni so sicer bili domačini, kar pa še zdaleč ni bilo dovolj za lepo in učinkovito igro. Velja omeniti, da so od enajsterice, ki je v nedeljo igrala proti Piacenzi, nastopili le Schiraldi, Prevedini in Coletta. Gostje pa so sloves prvoligaša «upravičili» le v dveh priložnostih (lepa podaja Ugolottija, enega boljših na igrišču, do Berautta, ki je resno zaposlil Torresina, ter drog samega Ugolottija dve minuti pred koncem), kar pa je bilo res premalo.

V nadaljevanju sta ekipi izvedli vrsto zamenjav. Zlasti vstop Mitri ja pri Triestini vnesel veliko svežine. Prav Mitri je svoje tudi povedel v vodstvo. Le štiri minute kasneje so gostje izenačili z Ugolottijem. Domači so še naprej pritiskali, na podajo Di Croceja pa je bil ponovno uspešen Amato. Avellino je nekoliko bolje zaigral le zadnje pol ure, vendar ni kazal prevelike odločnosti in je očitno hranil moči za nedeljsko tekmo proti Udineseju, tako da so Tržačani z Mitrijem sami dve minuti pred koncem dosegli še tretji gol. Mitri se je polastil žoge skoraj na sredini igrišča in nezadržno stekel proti Torresinovim vratom, kjer je brez težav poslal žogo v mrežo.

Gledalci so pričakovali, da bodo videli «na delu» tudi znanega Brazilca Juaryja, vendar Vinicio očitno ni hotel tvegati (igralec je rahlo poškodovan) in ga je raje pustil v slačilnici. Tekmo si je ogledal tudi trener Udineseja Giagnoni, ki pa glede na to, kar je Avellino včeraj pokazal, ne bi smel imeti v nedeljo prevelikih skrbi.

«Mundialito» po RAI

RIM — Kaže, da se je kočljiva zadeva glede televizijskega prenosa nogometnega turnirja «Mudialito» le srečno končala. «Mundialitu' bo lahko sledila vsa Italija in ga bo prenašala RAI», tako je včeraj izjavil minister za pošte in telekomunikacije Michele di Giesi. Minister je nato tudi dodal, da bo Berlusconi prepustil pravico do prenosa RAI. Berlusconijeva privatna TV pa bo oddajala za lombardijsko področje.

ZARADI NASTOPA V VIDMU

Petim brazilskim igralcem preti daljša izključitev

RIO DE JANEIRO — Zaradi nastopa v prijateljskem nogometnem srečanju v ponedeljek v Vidmu med italijansko in brazilsko selekcijo preti petim brazilskim reprezentantom hujša kazen.

V tem obdobju je namreč brazilskim reprezentantom prepovedan vsak nastop. Zico, Socrates, Toninho Cerezo, Reinaldo in Eder pa so kljub temu v ponedeljek igrali v Vidmu. Preti jim prepoved igranja za kar šest mesecev. Njihov nastop na bližnjem «Mundialitu» je torej zelo v dvomu.

Jašin podpredsednik

MOSKVA — Lev Jašin, gotovo eden najboljših vratarjev vseh časov, je bil imenovan za podpredsednika sovjetske nogometne zveze.

NAMIZNI TENIS

Jutri v Gorici Dom — Ente Porto

Jutri bo 4. kolo ženske promocijske lige. Po več kot enem mesecu bodo domovke opravile svoj drugi prvenstveni nastop; doslej so namreč odigrale le eno tekmo, saj je bilo srečanje proti Beglianu preloženo, v prejšnjem kolu pa je žreb določil goriškim igralkam počitek. Med tem časom so igralke redno trenirale, udeležile so se deželnega turnirja v Pierisu, v četrtek pa so odigrale prijateljsko srečanje z ekipo Krasa. Polog deklet so se pomerili med seboj tudi mlajši fantje obeh moštev. Jutrišnji gost Domove ekipe so bolj izkušene igralke tržaškega društva CRAL Ente Porto. Zato upamo, da se bo v novi telovadnici Kulturnega doma v Ul. Brass zbralo lepo število gledalcev. Tekma se bo pričela ob 18.30.

(MAL)

Jutri uradna otvoritev

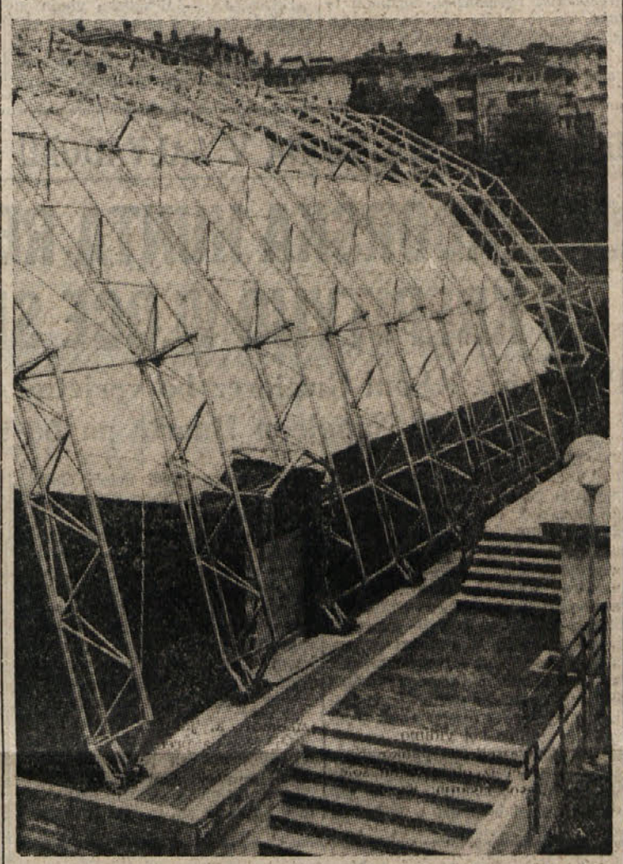

Jutri bodo na stadionu «1. maj» v Trstu uradno odprli novo športno dvorano, ki pomeni veliko pridobitev za vse slovenske tržaške športnike. Slovesnost se bo začela ob 16. uri. Na sliki pogled na novo montažno dvorano z dvoriščne strani

Delovanje ZSŠDI

STROKOVNI SEMINAR ZA NOGOMETNE TRENERJE

Vse zamejske nogometne trenerje opozarjamo, da bo v soboto, 20. t.m., v Ljubljani izredno zanimiv in koristen celodnevni seminar, ki ga organizirata Nogometna zveza Slovenije in Zveza nogometnih trenerjev Slovenije. Seminar je namenjen trenerjem kadetskih, mladinskih in članskih ekip. Program dela predvideva analizo naslednjih treh tem: 1. priprava na tekmo in analiza nasprotnika (predava mag. Elsner); 2. sistem tekmovanja: kadeti (predava Verbič), mladinci (Kapidžić) in člani (Donko); 3. motorične in funkcionalne sposobnosti igralca (predavata dr. Brauničar in mag. Elsner).

ZSŠDI poziva vse naše nogometne trenerje, naj se polnoštevilno odzovejo in naj se prijavijo v uradih Združenja v Trstu in Gorici najkasneje do četrtka, 18. t.m. (b.s.)

NAMIZNI TENIS

V CECINI IN PARMI

LEPI USPEHI IGRALCEV KRASA

Po izrednem skupinskem uspehu, ki so ga dekleta Krasa dosegle na državnem turnirju v Cecini (pravkar smo zvedeli, da smo z njihovimi uvrstitvami zasedli kot društvo prvo mesto po točkah), smo spet želi dobre uspehe, tako v ženski kot v moški konkurenci na vsedržavnem turnirju, ki je bil v Parmi 6., 7. in 8. decembra. Na sobotnem tekmovanju so branili barve Krasa moški predstavniki v postavi Luciano in Igor Colja, Mitja Grilanc in Boris Štoka. Tekmovali so v raznih kategorijah in največji uspeh je vsekakor dosegel mladi Boris Štoka, ki je pri dečkih zasedel odlično tretje mesto. Z umirjeno in bolj preudarno igro bi se verjetno prebil do finala, saj je v polfinalnem delu tekmovanja klonil z 21:19 in 23:21, torej le na razliki. Ostali tekmovalci so zaigrali nekoliko pod pričakovanji, a upoštevati moramo, da je bila za nekatere prva tekmovalna izkušnja na državni ravni, kar jim je gotovo pomenila psihološka zavora. Globalno pa lahko ocenimo nastop vsakega izmed njih za pozitivnega, ker so se spoprijeli s takimi načini igranja, katerih v deželi gotovo ni.

Naslednjega dne so začele z borbo za zeleno mizo še tekmovalke v tretji kategoriji in sicer Furlan, Škrk in Žigon, ki so brez dvoma pokazale v primerjavi s prejšnjim tekmovanjem boljšo pripravljenost in taktično zrelost. Prva je zasedla deveto mesto, druga pa peto mesto in tako sta si priborili pravico za nastop v drugi kategoriji. Žigonova pa je že v prvem kolu naletela na nekoliko boljšo nasprotnico.

Ponedeljek je bil vsekakor najbolj naporen in ploden tekmovalni dan. Tokrat je pripravila prijetno presenečenje Sonja Doljak, ki bi skoraj ponovila prejšnji uspeh Sedmakove, saj je v drugi kategoriji zasedla drugo mesto potem, ko je z lahkoto premagala staro znanko Santifaller Boccale, z izredno razpoloženo Favero pa se je morala pošteno potruditi in si tako zaslužila nastop v finalu. Klonila je proti državni mladinski reprezentantki Zampini, katero pa bi, sem prepričana, uspela premagati z bolj premišljeno igro in z izbiro prave taktike. Škoda, da ji je prav na koncu zmanjkalo koncentracije. Tudi Sedmak je dobro zaigrala in zasedla peto mesto na končni lestvici.

Obe predstavnici Krasa sta si s tekmovalnimi uvrstitvami zagotovili nastop v prvi kategoriji, kjer se jima je že poznala utrujenost. Zmanjkala jima je predvsem mentalna prisotnost, drugače bi zmogli tudi tu boljšo uvrstitev.

2. ženska kategorija

Škrk - Valente	0:2
Furlan - Eccardi	0:2
Sedmak - Bovolenta	2:0
Sedmak - Favero	0:2
Doljak - Santifaller	2:0
Doljak - Favero	2:1
Doljak - Boccale	2:0
Doljak - Zampini	0:2

Ženske dvojice

Furlan / Škrk - Bevilacqua / Astrino 2:0 (brez borbe)
Furlan / Škrk - Santifaller / Puzzer 0:2
Doljak / Sedmak - Negrioli / Scartoni 2:1
Doljak / Sedmak - Ronzoni / Ronzoni 1:2

Ženske v prvi kategoriji

Sedmak - Scartoni	2:3
Doljak - Eccardi	3:0
Doljak - Fasolt	0:3

3. ženska kategorija

Žigon - Bosnardo	2:1
Furlan Valla	2:1
Furlan - Musina	0:2
Škrk - Capeletti	2:0
Žigon - Crivellini	0:2
Škrk - Zuanazzi	2:1
Škrk - Musina	0:2

S. M.

Tek za potresence tudi v Trstu

RIM — V nedeljo bo v številnih italijanskih pokrajinah ponovno na sporedu manifestacija «teci za življenje», ki jo prireja italijanska atletska zveza v korist potresenih področij južne Italije. Manifestacija bo tudi v Trstu, start pa bo pred tovarno Velikih motorjev s pričetkom ob 9.30.

MINIBASKET

TURNIR S ČLOVEKOLJUBNIM NAMENOM

KRI + ŠPORT = ZDRAVJE

Devetnajst ekip, med katerimi je pet slovenskih

V soboto se je začel turnir v minibasketu, ki ga prirejata športni društvi Alabarda in Servolana pod pokroviteljstvom podjetja «Zini & Rosenwasser». Nastopajočih ekip (razdeljene so v pet skupin) je kar 19, med katerimi je pet slovenskih.

SKUPINA 1: Don Bosco A in B, Bor A in B, Sokol, Polet in Saba.

SKUPINA 2: Libertas A in B, Kraški zidar Sežana, Ferroviario, Ricreatori, Inter 1904.

SKUPINA 3: Servolana, Visintini, CAMB, Inter Milje, SGT, Stella Azzurra.

Kot vsako leto si organizator prizadeva, da bi mlade soočal s kakim socialnim problemom. Lani so seznanili igralce in njihove starše s problemi, ki jih je skušal reševati UNICEF. V ta namen so ekipe zbrale več kot 2 milijona lir. Letos pa skuša organizator seznaniti mlajše s problematiko krvi in krvodajalstva. Poleg tekmovanja v košarki bo tokrat tudi risarski natečaj na temo «Kri + šport = zdravje». Vse risbe bodo razstavljene na glavni pošti v Trstu in poleg njih bodo tržaški filatelisti izdali tudi razglednico z navedbo vseh sodelujočih društev.

V okviru krvodajalske problematike je v četrtek govoril prof. Niccolini, primarij imunološkega centra tržaške bolnišnice; predavanje je bilo zelo zanimivo.

To pa ni vse: zmagovalec turnirja bo moštvo, ki bo osvojilo največ točk na turnirju samem in pri darovanju krvi. Starši, prijatelji in vsi tisti, ki želijo, lahko darujejo kri za svoje društvo, ki bo lahko dobilo točke in jurišalo na zmago.

Letos bo nastopalo kar pet slovenskih ekip: Bor A, Bor B, Kraški zidar Sežana, Polet in Sokol.

Favorit v prvi skupini in za končno zmago je Don Bosco A; najhujša nasprotnika v skupini bi morala biti Saba in Bor A. Sledijo Don Bosco B, Polet, Sokol in Bor B. V 1. kolu je Don Bosco A z lahkoto premagal Bor A (izid 120:3), Bor B pa Sokol (75:14); počival je Polet. V drugi skupini pa so Sežanci gladko odpravili Libertas B s 63:33.

OSTALI IZIDI: Don Bosco B - Saba 15:53; Inter 1904 - Ferroviario 67:44; Ricreatori - Libertas A 94:28; CAMB - Inter Milje 45:39.

LESTVICE

SKUPINA 1: Don Bosco A, Bor B, Saba 2, Sokol, Polet, Don Bosco B, Bor B 0. Polet ima tekmo manj.

SKUPINA 2: Kraški zidar Sežana, Inter 1904, Ricreatori 2, Libertas A in B, Ferroviario 0.

SKUPINA 3: CAMB, SGT 2, Stella Azzurra, Inter Milje 0. Tekmo Visintini in Servolana bodo odigrali pozneje.

V naslednjem kolu bo osrednja tekma na stadionu «1. maj». Srečali se bosta namreč Bor B in Don Bosco A. Italijanski fantje so favoriti, toda borovci so trenutno v odlični formi. Tudi Saba - Polet bo zanimiva tekma, medtem ko izredno malo možnosti ima Sokol v srečanju z Don Boscom B. Bor A bo tokrat počival. V drugi skupini bo Kraški zidar igral proti favoritu Inter 1904, ki juriša tudi na končno zmago.

SPORED 2. KOLA

JUTRI, 13.12.1980

Bor B - Don Bosco A (ob 14.30 na stadionu «1. maj»); Don Bosco B - Sokol (ob 14.45 Istrska ulica); Saba - Polet (ob 16.00, Istrska ulica).

TOREK, 16.12.1980

Inter 1904 - Kraški zidar Sežana (ob 15.00 v športni palači)

Mak.

NOGOMET

V SOBOTO IN NEDELJO

Igrišča bodo zopet oživela

V prvenstvu kadetov bo jutri na sporedu 13. kolo. Za Brežane prvi del prvenstva ni bil uspešen, saj plavo-beli delijo trenutno zadnje mesto lestvici skupno z ekipo Roianese. Naraščajniki bodo ponovno odigrali v nedeljo zaostala srečanja 6. kola. V ospredju bo derbi v Repnu med Krasom in Primorjem. Normalno pa se bo nadaljevalo prvenstvo najmlajših in začetnikov. V C skupini prvenstva začetnikov bo v nedeljo na sporedu še en slovenski derbi in sicer med domačo Gajo in proseškim Primorjem.

Tako cicibani kot mlajši cicibani pa bodo jutri odigrali vrsto zaostalih srečanj.

ZAČETNIKI

(11. kolo v nedeljo)

SKUPINA A: Domio - Ponziana A, Muggesana - Costalunga, Rosandra - Portuale, Soncini B - Breg (stadion «1. maj» ob 8.30), S. Sergio - Fortitudo, Libertas prosta.

Chiarbola B CGS, Gaja - Primorje (v Padričah ob 10.30), Opicina - Esperia A, S. Andrea A - Ponziana B, S. Luigi For You - Supercaffè, Giarizzole prosta.

KADETI

(13. kolo v soboto)

Breg - Opicina (v Dolini ob 14.30); Roianese - Portuale, Fortitudo - San Marco, Libertas - Zaule, Supercaffè - Stock, Costalunga - Rosandra, Edile Adriatica prosta.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA B: Zaostala srečanja 6. kola (v nedeljo) CGS - Don Bosco, Kras - Primorje (v Repnu ob 10.30); Inter - Primorec (na Opčinah ob 12.45); Olimpia - Stock, Domio - Vesna (v Domju ob 12.30).

NAJMLAJŠI

(12. kolo v nedeljo)

SKUPINA A: Montebello - Zaule, Blue Star - Costalunga, Libertas - Fortitudo, S. Luigi For You - Ponziana, S. Vito - Breg (Sv. Sergij ob 8.15); Portuale in Campanelle prosti.

SKUPINA B

(12. kolo v nedeljo)

Esperia S. Giovanni - Supercaffè, Giarizzole - Roianese, Olimpia - Triestina, S. Andrea - Primorje (na Opčinah ob 8.30); Zarja - Inter TS (v Bazovici ob 10.30); Chiarbola in CGS prosta.

CICIBANI

ZAOSTALA SREČANJA

(1., 2. in 6. kolo v soboto)

SKUPINA A: Rosandra - Zaule, Breg - Muggesana (v Dolini ob 14.00), Chiarbola - Fortitudo A, Soncini B - Portuale B.

SKUPINA C: Primorje - S. Andrea (na Proseku ob 15.30).

MLAJŠI CICIBANI

ZAOSTALA SREČANJA

(2., 6. in 8. kola v soboto)

Breg - Campanelle (v Dolini ob 15.30), Chiarbola - Fortitudo, S. Andrea - CGS, Domio - Cave.

H. V.

SANKANJE

Sami južni Tirolci v italijanski ekipi

V Iglsu (Avstrija) bo od danes do nedelje prvi del tekmovanja za svetovni sankaški pokal. Italijansko zastopstvo na tem tekmovanju sestavljajo sami južni Tirolci. Na zadnjih zimskih olimpijskih igrah je Italija osvojila edine kolajne prav s pomočjo južnotirolskih sankačev.

S Piancavalla: Irene Epple ob sestri Mariji po včerajšnjem «no stop» smuku pred današnjim tekmovanjem za svetovni pokal (Telefoto AP)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 5.000 lir — vnaprej plačana celotna 60.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 5.50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 65,00, letno 650,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 80,00, letno 800,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 12. decembra 1980

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45261 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 22.600 lir. Finančni 800, legalni 700, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

MEDTEM KO TISK V SZ NE PIŠE O DOGAJANJIH NA POLJSKEM

PRAVDA O ZASEDBI ČEŠKOSLOVAŠKE: «DRAGOCENA IZKUŠNJA ZGODOVINE»

Pod tem naslovom objavlja moskovski dnevnik recenzijo knjige Vasila Beide o češkoslovaških dogajanjih izpred 12 let

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

MOSKVA — *V sovjetskem tisku zadnje dni v glavnem molče o tem, kaj se dogaja na Poljskem in okrog Poljske. Če že kakšna vest, ki jo celo posreduje uradna sovjetska agencija TASS, prodre v sovjetsko javnost, jo objavijo le na televiziji, včasih tudi na radiu, vtem ko je v časnikih ni najti, četudi gre za prav navadne zadeve.*

V sredo je npr. TASS poročal, da je na partijski konferenci moskovskega vojnega okrožja govoril tudi sovjetski obrambni minister maršal Dmitrij Ustinov. Na televiziji so to omenili le mimogrede. Povedal pa je, da so vse močnejši poskusi reakcije, da bi zlomila enotnost socialističnih dežel, da zahteva sedanji mednarodni položaj «večjo budnost zaradi agresivne dejavnosti imperialističnih sil». Potem pa je ponovil tisto, kar je zapisano že v skupnem sporočilu z zasedanja najvišjega političnega in državnega vrha varšavskega dogovora v Moskvi, da skuša namreč reakcija «škodovati socialističnim deželam, deželam v razvoju in nacionalnim osvobodilnim gibanjem». Dodal pa je, da skuša posebej škodovati socialistični Poljski. V tisku te vesti včeraj niso objavili.

V sredo so na moskovski televiziji pokazali ameriško špijonsko letalo «AWACS» in povedali, da so v zahodno Evropo poslali tri ali štirі taka letala, ki patruljirajo ob zahodnonemški meji, ne da bi povedali, zakaj so jih poslali. V tisku ni ne tega, niti demantija iz New Delhija, da so lažne vesti, po katerih so sovjetske čete že vkorakale v Polisko, kar je po poročilu TASS za tujino, «čisto navadna provokacija».

Sovjetski tisk, ki sicer vestno beleži pisanje socialističnih časnikov o delovanju kontrarevolucije na Poljskem, ni priobčil vesti iz Kielca, kjer so odstavili direktorja in razorožili tovarniško stražo, o tem, da «izginjajo aktivisti, ki se ne strinjajo s povzročitelji neredov» itd. o tem tudi televizija ni poročala. Carterjeva opozorila, naj se nihče ne meša v poljske zadeve, so objavili le v «Socialističeskiji industriji», ne da bi povedali, kaj je pravzaprav rekel. Zapisali so le, da je «Bela hiša nastopila z izjavo, ki je ni mogoče razumeti drugače kot huliškaško».

Po svoje je značilno tudi, da niso objavili demantija vesti francoske agencije AFP o premiku sovjetskih čet ob poljski meji, ampak so poklicali dopisnika AFP na sovjetsko zunanje ministrstvo ter mu povedali, da «v nasprotju s tistim, kar trdijo v tujini, ni prišlo do koncentracije sovjetskih rezervistov na poljskih mejah» in da opravljajo sovjetske čete na tem področju «le normalno dejavnost».

Zato pa je včerajšnja «Pravda» objavila obširno recenzijo knjige češkoslovaškega znanstvenika Vasila Beide «Politika in ideologija». Avtor povzema namreč v tej knjigi izkušnje Češkoslovaške pred dvanajstimi leti, ki so pripeljale do vojaške intervencije varšavskega bloka.

Recenzent posebej poudarja, da so takratne češkoslovaške izkušnje še kako pomembne tudi za današnji čas, ne da bi kakorkoli omenil tisto, kar je zaostrilo krizo na Poljskem. «Avtor v svojih raziskovanjih globoko odkriva aktualni pomen zgodovinskih izkušenj boja KPČ proti tistim, ki so pod zastavo «demokratičnega» socializma skušali obrniti nazaj družbeni razvoj», ugotavlja recenzent zgodovinar M. Muhtasipov.

Temelina misel recenzenta, povzeta po «globokih raziskovanjih češkoslovaškega znanstvenika», je vsebovana v naslednjem:

— Falzifikatorji skušajo težave in zaplete v graditvi socializma predstaviti kot «napake» in deformacije v politiki komunističnih vartij.

— Del subjektivnih napak in težav v graditvi socializma pa se je močno odrazil v delovanju kontrarevolucije. Toda to ni bil vzrok za okrepitev protisocialistične fronte. Glavni razlog je bil nacionalizem, ki je postal orožje antikomunizma, saj so ga izkoristile imperialistične sile reakcije za zaščito nekakšnega tako imenovanega «nacionalnega», «humanega» in «demokratičnega» socializma. Beida je po recenzentovem mnenju «pravilno» ugotovil, da skuša sodobna kontrarevolucija čoseči prerazdelitev sil na svetovni areni in zato govori o «izpopolnjevanju socializma», mu pripisuje «resnično nacionalni značaj», ki da je v nasprotju «s sovjetskim modelom».

— Strategija svetovnega imperializma je v svojih načrtih računala na revizionistične in nacionalistične sile v KPČ, ki so nastopale pod zastavo «prerojenja», «liberalizacije» socializma. Imperialistična reakcija je tem silam dodelila vlogo trojanskega konja, kar je najbolj jasno povedal antikomunist Zbygniew Brzezinski. Ta je bil namreč poleti 1968 v Pragi in je bil vrača «pogrebu internacionalizma pod pritiskom nacionalistične histerije in nacionalnega komunizma». Toda Brzezinski se je veselil prekmalu: v ČSSR in v svetu so bile sile, ki so bile sposobne zavarovati socializem in njegove pridobitve v ČSSR kot tudi internacionalizem. «To je bila predvsem velike socialistična skupnost,» pravi «Pravda» povzemajoč misel avtorja knjige.

«Pravda» je s tem zelo jasno povedala, da je treba v sovjetskih dokumentih in člankih dostikrat poudarjeno tezo, da ima namreč vsak narod sam pravico oblikovati svojo pot v socializem, v skladu s svojimi zgodovinskimi, gospodarskimi in družbenimi razmerami, razumeti le tako, da to ne bi bilo «v nasprotju» s «sovjetskim modelom».

Ob poljski krizi je «Pravdina» recenzija knjige o dogodkih, ki so pripeljali do intervencije v ČSSR, vsekakor močno poučna. Poučna je že sama primerjava z letom 1968. «Pravda» je dala tudi tak naslov članku: «Dragocena izkušnja zgodovine».

VLADO JARC

PARIZ — Izvedenci organizacije 24 zahodnih razvitih držav OCSE pripisujejo soglasno odgovornost za nered na mednarodnih valutnih tržiščih ZDA, ki so za omejevanje lastne inflacije uvedle izredno visoke davčne obresti.

BRASILIA — Brazilska vlada je enajindvajsetič v tem letu razvrednotila cruseiro, tako da je v tem času brazilski denar izgubil več kot polovico svoje vrednosti.

ZARADI IZREDNO MOČNEGA NEURJA OB IZRAELSKI OBALI

Brodolom pontonov: vsa posadka rešena

Le izredni požrtvovalnosti izraelske vojske se je treba zahvaliti, da se nesreča ni spremenila v tragedijo

HADERA (Izrael) — Po 16 urah boja z razburkanim morjem in vetrom, ki je pihal od 50 do 60 vozlov, je enotam izraelske mornarice in letalstva uspelo rešiti 75 italijanskih in izraelskih delavcev in mornarjev, ki jih je neurje zajelo na 350-tonskem pontonu pred mestecem Hadera (50 kilometrov severno od Tel Aviva). Nekaj ur prej je izraelskim helikopterjem uspelo rešiti 15 delavcev in mornarjev z nekega drugega pontona.

Le izredni požrtvovalnosti in pravi trmi izraelske vojske se mora italijansko podjetje «Trinacria lavori marittimi» zahvaliti, da se nesreča ni spremenila v tragedijo. Končni obračun je navsezadnje le pet ranjenih, med katerimi tudi dva izraelska vojaka. Telavivske oblasti so baje že uvedle preiskavo, saj ne verjamejo, da je nesrečo povzročilo zgolj naključje. Poslabšanje vremena je zajelo izraelsko obalo že predsinočnjim. Posadki in delavci na obeh pontonih, ki gradijo premogovni terminal, dva kilometra pred obalo, so bili prepričani, da bodo z lahkoto kljubovali razburkanemu morju. Sidra pa niso vzdržala in so pričela orati po dnu. Obe plovili je razburkano morje polagoma nosilo proti čerem ob obali. Vsekakor je bilo poslabšanje vremena predvidljivo, zato je čudno, da niso predhodno izkrcali delavcev in obdržali na krovu le dežurno posadko.

Neurje ob izraelski obali pa ni prizadelo samo italijanska pontona. O gmotni škodi poročajo tudi iz drugih krajev Bližnjega vzhoda. Obširna območja Cipra je pobelil sneg, ki je v višjih legah dosegel tudi 20 centimetrov višine, da je hudo prizadel oljčne gaje in nasade južnega sadja. Višje lege Libanona so zaradi snega in žleda popolnoma ohromele. Temperature so povsod na ničli, kar je za te kraje izreden pojav.

V Italiji in Jugoslaviji pa se je v zadnjih urah otoplilo. Greben visokega zračnega pritiska nad severnim Sredozemljem počasi slabi pod vplivom vlažnega in toplega atlantskega zraku, ki bo v prihodnjih dneh povzročil padavine, predvsem dež. Morebitno sneženje je možno le v višjih legah. Izgledi, da bo končno skopnel sneg, ki že nekaj dni ovira delo na poljih, so dobri, to vsaj po zagotovilih meteorologov, ki jim je letošnje vrem po godu, saj se odvija kot po priročniku.

Na sliki (telefoto AP) reševanje italijanskih pomorščakov.

DRŽAVLJANSKA VOJNA V SALVADORU JE LETOS ŽE ZAHTEVALA 9000 ŽRTEV

SALVADORSKA HUNTA REŠUJE NOTRANJA TRENJA S KREPITVIJO VLOGE SKRAJNIH DESNIČARJEV

Polkovnik Abdul Guttierez bo verjetno postal vrhovni vojaški poveljnik, drugi član hunte Napoleon Duarte pa bo sprejel funkcijo predsednika države

SAN SALVADOR — Salvadorska hunta je začela razreševati notranje razprtije, vendar to še ne pomeni, da namerava iskati rešitev tudi za temeljna protislovja, ki so privedla do krvave državljanske vojne. Prav včeraj je član vojaško - demokristjanske hunte Napoleon Duarte posredno potrdil govorice, da so izključili iz vodstva države najbolj liberalnega člana hunte, polkovnika Adolfa Majana. V svojem nastopu je namreč poudaril, da mora imeti Salvador «samo enega predsednika in enega vrhovnega poveljnika vojaških sil». Reakcionarni demokristjanski član vojaške hunte je to obrazložil s potrebo, da se ponovno ustvari enotnost v vojski in da se obenem tudi določi človek, ki bo začrtal osnovne smernice državne politike.

Polkovnik Abdul Guttierez pa je izjavil, da je sprejel mandat, ki mu ga je poverila vojska, da bi «rešila vrednote, ki so bile v nevarnosti zaradi delitve vojaškega poveljstva». Vse kaže, da bo Guttierez, zagovornik «trde roke», postal vrhovni vojaški poveljnik, demokristjan Napoleon Duarte pa naj bi zavzel predsedniško mesto.

O taki «razdelitvi» hunte se je dalo sklepati po srečanju z novinarji omenjene dvojice v hondurаškem glavnem mestu Tegucigalpa, kjer so podpisali mirovni sporazum med Salvadorjem in Hondurasom, s katerim je tudi formalno končana štiridnevna vojna med državama iz leta 1969 zaradi sporne meje. Opozicijske in gverilske sile salvadorske levice pa menijo, da je glavni cilj tega sporazuma sodelovanje med obema državama na vojaškem področju proti levičarskim upornikom silam. Duarte in Guttierez sta še potrdila, da bodo krizo v salvadorski vojaški hunti rešili do ponedeljka. Vodilna člana vojaške hunte pa nista povedala nič jasnega o položajih, ki naj bi jih prevzela druga dva člana, do sedaj petčlanske vojaške hunte.

Po akciji desničarskih skrajnežev, ki so 27. novembra obkrožili jezuitski licej San Jose, iz katerega so odpeljali 29 voditeljev opozicije, je prišlo do še globlje polarizacije salvadorske družbe. Čez nekaj ur so v bližnji vasi že našli šest od mučenja iznakaženih trupel voditeljev opozicije. Desničarski skrajneži so v tej akciji med drugim obračunali tudi s salvadorskim komunističnim voditeljem Manuelom Francom in bogatim veleposestnikom Enriquezom Cordobo, ki je prestopil k opoziciji in je postal predsednik «Demokratične revolucionarne fronte», ki združuje 48 političnih skupin. S to akcijo so skrajneži zapečatili vse možnosti za kompromise med opozicijo in vojaškim režimom.

Državljanska vojna v Salvadorju je letos zahtevala že devet tisoč mrtvih in Carterjeva administracija se je zavzemala, da bi nasprotujoči si strani čimprej našli vsaj začasno rešitev, ki bi preprečila prelivanje krvi. Za to se je zavzemala tudi opozicija, ki je poskušala, da bi se sporazumeli še pred Reaganovim imenovanjem. S tem pa se ne strinja skrajna desnica, ki upa, da bo republikanska administracija bolj naklonjena latinskoameriškim diktatorskim režimom. Vendar pri svojih prizadevanjih so verjetno šli predaleč, ko so umorili tudi štiri ameriške misijonarke. Reagan bo po tej akciji le s težavo opravičil pred domačo javnostjo pomoč režimu, katerega pripadniki ne prizanašajo niti ameriškim nunam.

PARIZ — Žirija, ki jo je sestavljalo 52 časnikarjev iz 16 evropskih držav je proglasila novi ford «escort» za avtomobil leta. S 308 glasovi (proti 326) se je na drugo mesto uvrstil Fiatov avtomobil «panda», sledijo angleški «mini metro», japonska mazda, mercedes «124» in francoski renault «fuego».

VIDEM — Jutri bodo odprli prometu novi odcep pri kraju Carnia na avtocesti Videm - Trbiž, s čimer bo občutno razbremenjen promet proti Tolmeču, po drugi strani pa proti Tablji in Trbižu.

POMOČ Z NEBA

V najbolj zakotne in težko dostopne kraje na prizadetem območju v pokrajini Salerno so stanovanjske prikolice dovažali tudi s helikopterji (Telefoto AP)

Podražitev gostinskih storitev v Jugoslaviji

BEOGRAD — Gostinske storitve v Jugoslaviji so se novembra v primerjavi z oktobrom podražile za 5,8 odstotka. To je največje mesečno povečanje cen teh storitev letos. V prvih 11 mesecih letos pa so se gostinske storitve podražile za 35 odstotkov. Pretekli mesec se je najbolj podražila hrana za 7,5 odstotka, brezalkoholne pijače za 6,6 odstotka, alkoholne za 5,1, prenočišča pa za en odstotek. (dd)

BENEŠKI DNEVNIK

Ciklus konferenc Zveze beneških žen

Razprava predvsem o gospodarskih vprašanjih

ČEDAD — Na prvi konferenci o družbeno - gospodarskih problemih in o položaju žensk v Beneški Sloveniji je spregovoril Feruccio Clavora, direktor SLORI iz Čedada. Na drugi konferenci ciklusa, ki ga je pripravila Zveza beneških žen, pa sta govorila o gospodarskih vprašanjih Beneške Slovenije, odgovorni za gospodarska vprašanja za videmsko pokrajino pri Slovenski kulturno - gospodarski zvezi, Dino del Medico in Fabio Bonini, član čedadskega industrijskega konzorcija in župan občine Grmek.

Del Medico je spregovoril o stvarnih možnostih za nova delovna mesta, kjer naj bi se zaposlila predvsem ženska delovna sila. Ugodno se razvija sodelovanje s sosednjo Slovenijo, odpirajo pa se tudi nove možnosti za naložbe iz zahodnoevropskih držav. Med temi velja omeniti predvsem Švico in še posebej švicarsko mesto Yverdon, ki je pobrateno s Špetrom Slovenov zaradi nekaterih bivših izseljencev, ki so se vrnili v ta kraj iz Švice.

Bonini pa je prikazal težave, s katerimi se srečuje Beneška Slovenija pri svojem gospodarskem razvoju in pri odpiranju novih delovnih mest, pri tem se je še posebej zaustavil pri vprašanju kapitalov, tehnologije in delovne sile.

Najtežji problem je zbiranje potrebnih kapitalov. Pri tem naj bi se angažirala gorska skupnost, ki bi morala pripraviti ugodnejše pogoje za industrijski razvoj. Bonini je končal svoj nastop s trditvijo, da se krajevne uprave ne morejo zadovoljiti z izgovori iz pred tridesetih let.

V razpravi je bilo nato poudarjeno, da obstajajo velike praznine in to velja tudi za gorsko skupnost Nadiških dolin. Obenem pa so udeleženci srečanja podčrtali tudi dejstvo, da nov položaj v Evropi, demokratske institucije, osimski sporazumi in prisotnost organiziranih sil, tudi ženskih, lahko odločilno prispevajo k načrtovanju zaposlovanja, gradnje stanovanj in socialnih storitev.

Odbornik iz Špetra Slovenov Qualizza pa je spregovoril o povezovanju turizma, kmetijstva in trgovine, kjer so še vedno odprte številne možnosti za gospodarski razvoj.

OB 62. OBLETNICI SMRTI

Počastitev spomina na Ivana Cankarja

LJUBLJANA — Včeraj, ob 62. obletnici smrti Ivana Cankarja, so se velikega umetnika spomnili predstavniki RK SZDL — Sveta za kulturo društva slovenskih pisateljev, SAZU in dijaki Gimnazije Ivana Cankarja. Zjutraj je bila na Žalah ob pisateljevem grobu — in skupnem grobu slovenske moderne — priložnostna slovesnost, na kateri je o Cankarju spregovoril akademik dr. Bratko Kreft. Venec na grob pa so položili tudi slovenski književniki. (dd)

Lennon žrtev sodobne družbe?

NEW YORK — Posmrtne ostanke Johna Lennona so v strogi tajnosti in v spremstvu policije prepeljali v krematorij v Fernclifffu, kjer so truplo upepelili. Glasbenikova žena, Japonka Yoko Ono je številnim časnikarjem, ki se te dni gnetejo okoli nje izjavila, da uradnega pogreba ne bo, obenem pa je povabila vse resnične prijatelje in tudi oboževalce z vsega sveta, naj se Lennonovemu spominu oddolžijo z enonočnim bedenjem in molitvijo.

Kot poroča «Washington Post» pa so medtem newyorški preiskovalci zaposlili vse svoje moče, da bi popolnoma osvetlili ozadje umora Lennona in poiskali morebitne razloge za tako zahrbtno in navidezno nerazumljivo dejanje. Vsem pa je verjetno že sedaj jasno, da do presenetljivih in pomembnih odkritij ne bo prišlo. Prvotna verzija o neuravnovešenosti mladega Chapmana je še sedaj najbolj sprejemljiva, nasprotnih dokazov pa jim doslej sploh ni uspelo zaslediti. Preiskovalci raziskujejo osebno življenje mladeniča, ki priča o njegovem šibkem in nestabilnem značaju. Težki družinski pogoji, pogoste spremembe delovnega mesta, neuspela poroka, verske tegobe in nenazadnje mamila niso zadostno opravičilo za umor, vendar zgovorno razkrivajo osebnost, ki ji je bilo usojeno, spričo brezkompromisnosti sodobne, še posebej pr ameriške stvarnosti, da se preda strastnemu nezdravemu oboževanju simbolov nasprotovanja družbi. Preiskovalci so nanizali vrsto hipotez, da bi opravičil umor: trenutna vizija, „površen avtogram, ki ga je bil Lennon pred dnevi podpisal na Chapmanovo ploščo, nekatere glasbenikove izjave, ki je leta 1965 dejal, da so «Beatlesi» pomembnejši od Jezusa Kristusa — Chapman je bil svojčas globoko veren — razočaranje zaradi Lennonovega «malomeščanskega» življenja, ki je v popolnem nasprotju z glasbenikovimi načeli in tudi z njegovim «hitom» Working Class Hero (Heroj delovnega sloja). Najverjetneje pa je, da se je Chapman s svojim dejanjem, skušal povzdigniti iz vsakdanjosti in postati protagonist svojega časa, kar mu je nazadnje, gledano iz izkrivljenega zornega kota tudi povsem uspelo. V tem pogledu je treba tudi uvrstiti včerajšnji samomor komaj 16-letnega dekleta v ZDA, ki jo je vest o glasbenikovi smrti globoko prizadela.

Lennonova nenadna smrt povzroča še vedno burne reakcije. Plošče «Beatlesov» gredo ponovno zelo dobro v prodajo, tako, da jih je na policah v trgovinah kar zmanjkalo. V svoji desetletni karieri je britanski ansambel izdal 19 velikih in 22 majhnih plošč ter 13 dvojnih velikih plošč.

Uradno se je včeraj oglasila tudi sovjetska agencija TASS, ki kritizira «nezaslišani odmev», ki ga je imela Lennonova smrt po vsem Zahodu. Po mnenju tiskovne agencije je Lennon «ena izmed tolikih žrtev ameriškega kulta nasilja», razburjenje javnosti in mednarodnega časopisja pa dokaz «tipičnega zahodnjaškega izkoriščanja umetnikov». Glasnik sovjetskih sindikatov «Trud» pa poroča, da je Lennon «žrtev nasilnega ozračja, ki prevladuje v ZDA, obenem pa podčrtuje, da so bili «Beatlesi» člani gibanja, ki se je upiralo malomeščanskemu življenju in vojno-imperialistični politiki.

SOVJETSKI VODITELJ LEONID BREŽNJEV JE KONČAL OBISK V INDIJI

Afganistan ostaja glavno sporno vprašanje med indijskim in sovjetskim vodstvom

V skupnem sporočilu sta se Indija in SZ zavzeli za demilitarizacijo Indijskega oceana - ZDA so izjavile, da so sovjetski vojaki v Afganistanu največje žarišče napetosti na tem območju

NEW DELHI — Sovjetski voditelj Leonid Brežnjev, ki bo čez teden dni dopolnil 74 let, je včeraj končal štiridnevni uradni obisk v Indiji, ne da bi mu uspelo zgladiti osnovnih spornih vprašanj med Moskvo in New Delhijem, med katerimi je prav gotovo tudi vprašanje Afganistana. Skupno uradno sporočilo, ki so ga objavili po končanih pogovorih med Ghandijevo in Brežnjevom, je praktično le ponovitev že objavljenih izjav o sovjetsko-indijskih odnosih, v katerih niso nikjer omenili Afganistana.

Kljub temu pa je iz sporočila razvidno, da sta obe delegaciji izrazili zaskrbljenost za obstoj «žarišč napetosti v jugozahodni Aziji». Že ta sam izraz, ki so ga skovali ob tej priložnosti, pa jasno kaže, da sovjetskim in indijskim voditelji tudi tokrat ni uspelo vskladiti nasprotujočih si stališča o sovjetskem vojaškem vmešavanju v Afganistanu. Izraz «žarišča napetosti» je namreč le kompromis, ker z njim sovjetski politiki označujejo tudi prisotnost ameriških vojaških sil v Arabsko - Perzijskem zalivu. Prav temu vprašanju so namreč namenili precej pozornosti v skupni izjavi, kjer je med drugim rečeno, da se obe državi zavzemata za demilitarizacijo Indijskega oceana in za normalizacijo položaja v jugozahodni Aziji.

Obe državi podpirata tudi predlog Združenih narodov za sklic mednarodne konference o demilitarizaciji Indijskega ocena, torej za odstranitev vseh tujih vojaških sil iz območja ob tem morju. V sporočilu sta izrecno omenili oporišče na otoku Diego Garcia in se obvezujeta, da bosta preprečevali gradnjo novih oporišč.

Združene države Amerike so takoj reagirale na sovjetsko-indijski predlog o demilitarizaciji Indijskega oceana. Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Jack Cannon je namreč izjavil, da zadnji predlogi Gandhijeve in Brežnjeva ne vsebujejo nič novega, saj so države vzhodnega bloka sprejele podobne predloge že letos maja na sestanku v Varšavi.

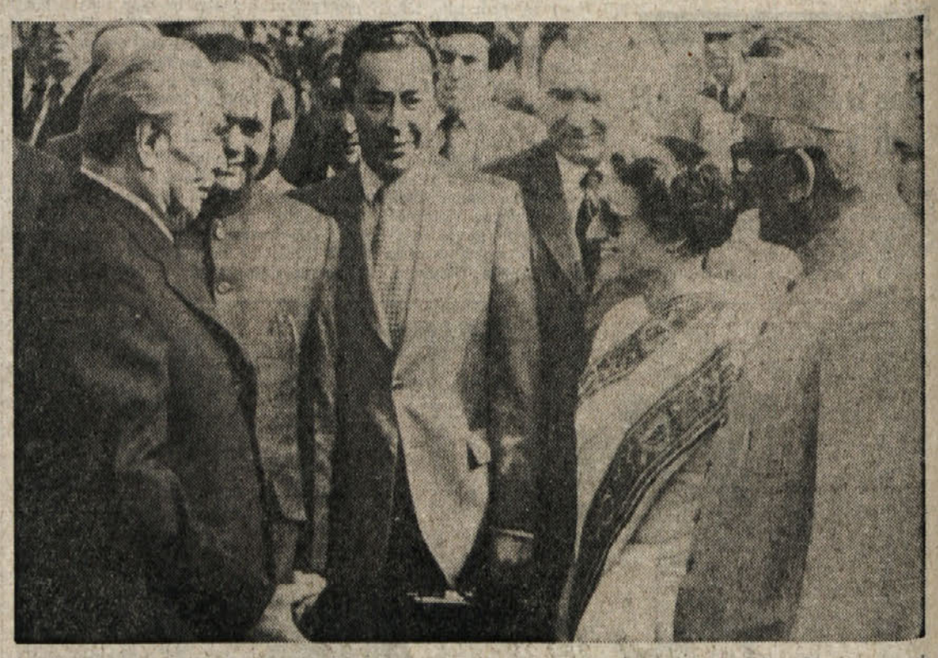

K temu pa je dodal, da zadnji sovjetski predlog zveni precej ironično, ko je prav SZ napadla Afganistan, kar je gotovo največja nevarnost za mir na tem območju Azije. Obenem pa je poudaril izjavo Brežnjeva, v kateri je sovjetski voditelj jasno povedal, da njegova država za sedaj ne namerava umakniti svojih vojakov iz Afganistana.

Iz uradnih indijskih virov se je včeraj še izvedelo, da bodo kasneje objavili vsebino treh sporazumov, ki sta jih podpisala Gandhijeva in Brežnjev o gospodarskem, tehnološkem in trgovinskem sodelovanju med državama. V teh sporazumih naj bi se državnika zavzela za okrepitev predvsem gospodarskega sodelovanja do leta 1985. Sovjetsko-indijska izmenjava je že letos dosegla vrednost treh milijard dolarjev. Sovjetska zveza se je verjetno obvezala, da bo tudi v naprej podpirala predvsem javni sektor indijskega gospodarstva; čeprav ni znano, kolikšna bo sovjetska pomoč je vsekakor jasno, da so bile indijske zahteve zelo visoke. Indijska tiskovna agencija PTT je na primer včeraj posredovala vest, da je sovjetska delegacija sprejela indijske zahteve za povečanje izvoza sovjetske nafte v Indijo. Sovjetska zveza bo zagotovila Indiji prihodnje leto približno 5 milijonov ton nafte.

Tudi zadnji dan obiska Leonida Brežnjeva v New Delhiju je indijska policija poskrbela za izredne varnostne ukrepe in je preprečila vse protestne manifestacije, ki so jih pripravljali afganistanski begunci in pripadniki opozicijske stranke Džanata.

Na sliki (telefoto AP) Brežnjev in Indira Gandhi ob koncu obiska.